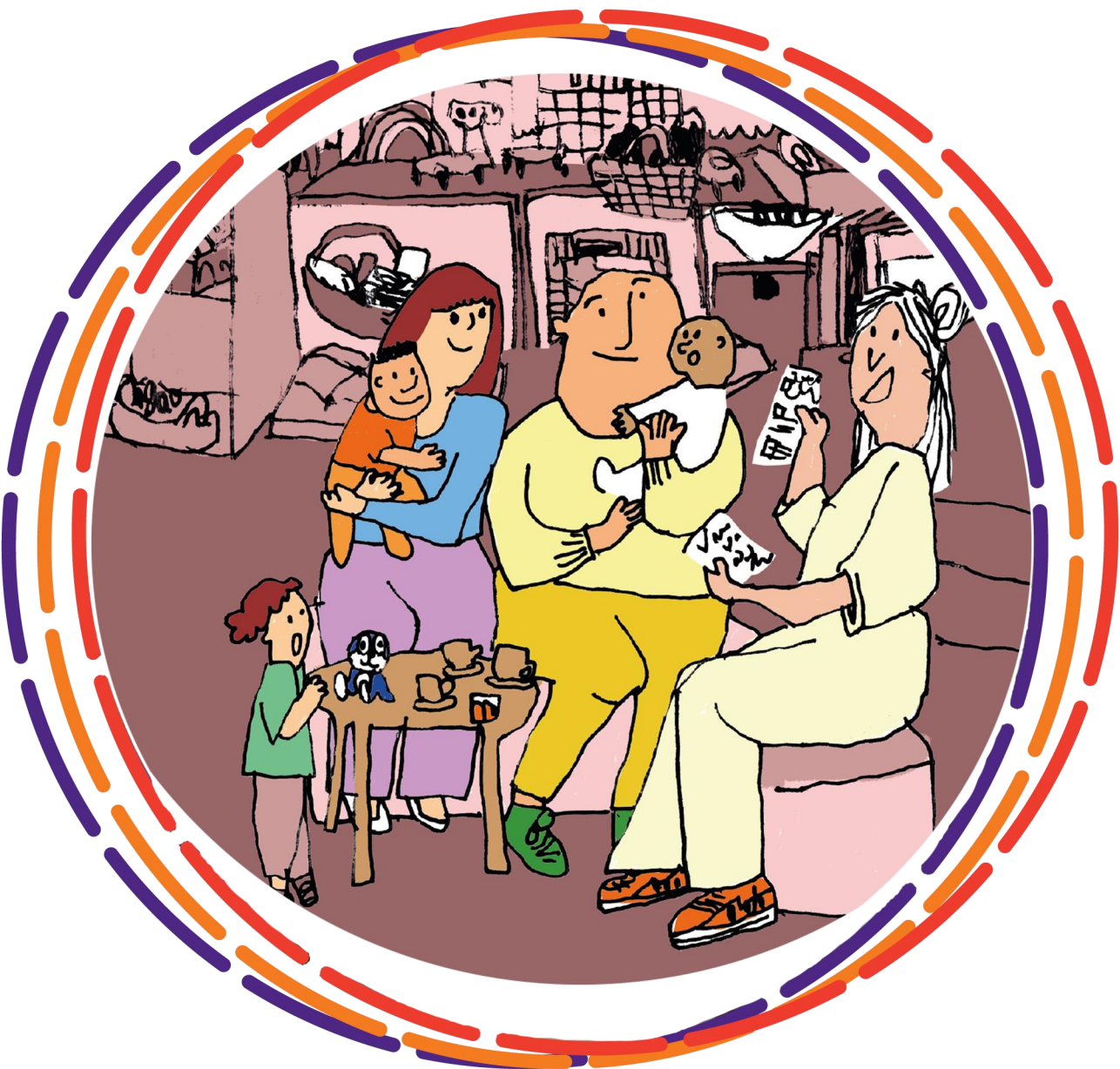

JAARVERSLAG

Werkingsverslag 2021

Jaaractieplan 2022

vbjk

Vernieuwing in de
Basisvoorzieningen
voor Jonge Kinderen

Werking VBJK

Werkingsverslag 2021
&
Jaaractieplan 2022

Inhoudstafel

I.	INLEIDING.....	1
II.	MISSIE, VISIE, KERNTAKEN EN DOELSTELLINGEN	4
	Onze missie	4
	Onze visie	4
	Kerntaken van VBJK	6
	Onderzoeken en innoveren in co-creatie.....	6
	Internationaal uitwisselen en samenwerken	6
	Beleid ondersteunen	6
	Inspireren en sensibiliseren	6
	Doelstellingen en strategische krachtlijnen voor 2020 - 2022.....	7
III.	PROJECTEN: REALISATIES IN 2021 EN AMBITIES IN 2022	9
1	Verkennd onderzoek naar ECEC in COVID-19-tijden.....	9
2	Toegankelijke en bruikbare basisvoorzieningen voor iedereen.....	9
2.1	Beleid en praktijk ondersteunen bij het uitbouwen van lokale samenwerking aan brede en toegankelijke gezinsondersteuning.....	9
2.1.1	Uitbouw van de KOALA-werkingen in Vlaanderen ondersteunen	9
2.1.2	Lokale besturen ondersteunen bij het lokaal uitbouwen van geïntegreerde ondersteuning en een rijke leefomgeving voor jonge kinderen en hun gezin (Trampoline).....	10
2.1.3	Ouders als onderzoekers	11
2.1.4	Impact van lokaal samenwerken aan brede en toegankelijke gezinsondersteuning evalueren.....	11
2.1.5	Internationale uitwisseling organiseren over het realiseren van brede en toegankelijke gezinsondersteuning via lokale samenwerking (IAS).....	12
2.1.6	Deelnemen aan lerend netwerk proeftuinen buurtgerichte netwerken.....	13
2.2	Acties ontwikkelen om de toegankelijkheid van gezinsondersteunende diensten voor Romagezinnen en woonwagbewoners te verbeteren (Be-REYN)	13
2.3	Beleid en praktijk ondersteunen bij het versterken van toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang.....	15
2.3.1	Meewerken aan de implementatie van het actieplan 'toegankelijkheid en diversiteitsbeleid'.....	15
2.3.2	Uitbouw van de Centra Inclusieve Kinderopvang (CIK's) ondersteunen.....	17
2.3.3	Experimenten in de samenwerking tussen inclusieve kinderopvang en MFC's (PINKO's) ondersteunen	18
2.3.4	Competenties versterken van professionals in het werken met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften vanuit een sterk partnerschap met ouders (Be-In)	18
2.3.5	CoNNEcT: uitbouw van kwaliteitsvolle kinderopvang voor kinderen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen ondersteunen	19
3	Pedagogische continuïteit voor jonge kinderen en hun gezin	20

3.1	Beleidsuitwisseling over pedagogisch continuïteit en inclusieve transitie organiseren (InTrans)	20
3.2	Begeleidingstrajecten over pedagogische continuïteit en inclusieve transitie organiseren en faciliteren.....	20
3.2.1	Train de trainer over pedagogische continuïteit en inclusieve transitie (InTrans)	20
3.2.2	Begeleidingstraject voor kleuterscholen in Geraardsbergen, i.s.m. Huis van het Kind Geraardsbergen.....	21
3.3	Onderzoek naar pedagogische continuïteit en inclusieve transitie in initiële opleidingen (InTrans)	21
3.4	Actieonderzoek naar de inrichting en het gebruik van ruimte in kinderopvang en kleuteronderwijs vanuit een Educare-benadering (EDUCAS).....	22
3.5	Lerend netwerk begeleiden voor pilootprojecten Doorgaande Lijn	23
4	Rijke talige interacties in kinderopvang en kleuteronderwijs	24
4.1	Ontwikkeling van een zelfevaluatie-instrument voor kinderopvang voor baby's en peuters (Pro-MeMoQ).....	24
4.2	Doctoraatsonderzoek naar het ondersteunen van professionals in het omgaan met meertaligheid.....	24
5	De stem van kinderen en ouders in de uitbouw van buitenschoolse opvang en activiteiten	26
5.1	Inspiratie bieden voor een kwaliteitsvolle uitbouw van buitenschoolse opvang en activiteiten	26
6	Competente en diverse teams en duurzame tewerkstelling in basisvoorzieningen voor jonge kinderen	27
6.1	Inspirerende praktijken en methoden van permanent leren ontwikkelen	27
6.1.1	Professionele leergemeenschappen in opvang en onderwijs voor jonge kinderen ontwikkelen (REC: Reflection, Education and Care).....	27
6.1.2	Wanda-methode breder verspreiden.....	28
6.1.3	Jobshadowing als methode voor leeruitwisseling ontwikkelen (JoKo – SWITCH 2.0)	28
6.1.4	BLINK	29
6.2	Actieonderzoek naar het versterken van kinderbegeleiders in de opvang en begeleiding van schoolgaande kinderen (DuJo)	29
6.3	Actieonderzoek naar de positie en rol van kinderbegeleiders in kleuteronderwijs (VALUE)	30
6.4	Beleid en praktijk inspireren en ondersteunen bij het ontwikkelen van het beroepenveld voor Opvang en Onderwijs voor Jonge Kinderen	31
6.5	Actieonderzoek naar inclusief leiderschap in basisvoorzieningen voor jonge kinderen (ILIAS)	32
6.6	Beschrijving van het Vlaamse ECEC-systeem in een internationale context (SEEPRO, TALIS Starting Strong, Bloomsbury).....	33
7	Inzichten en inspirerende praktijken breed verspreiden.....	35
7.1	Kindertijd: het nieuwe pedagogisch tijdschrift voor medewerkers uit basisvoorzieningen voor jonge kinderen	35
7.2	Toegankelijke en gebruiksvriendelijke website.....	35
8	Deelname aan beleidsadviesraden en werkgroepen in 2021	37

IV.	COMMUNICATIE, PUBLICATIES EN EVENEMENTEN IN 2021	39
1	Sociale en publieke media.....	39
1.1	Website.....	39
1.2	Vimeo en Soundcloud.....	39
1.3	Facebook, Instagram & LinkedIn.....	40
2	Pers.....	41
3	Publicaties.....	41
3.1	Boeken, rapporten en materialen	41
3.2	Artikels en bijdragen in tijdschriften, boeken en online content	41
4	Evenementen.....	42
4.1	Georganiseerde evenementen.....	42
4.2	Actieve bijdragen aan evenementen en gastcolleges	42
4.3	Bijgewoonde evenementen en gastcolleges, zonder actieve bijdrage	43
V.	ORGANISATIE EN MENSEN	44
1	Organisatiestructuur	44
2	Team.....	44
3	Bestuur.....	46
VI.	MIDDELEN.....	47
1	Financieel verslag 2021	47
2	Balans 2021	50
3	Begroting 2022	53

I. INLEIDING

2021 was een bewogen jaar voor kinderopvang, kleuteronderwijs en andere voorzieningen voor gezinnen met jonge kinderen. De coronapandemie hield ons het ganse jaar in haar greep en maakte de afstand tussen families en voorzieningen groter. Voor velen was het een jaar van continu schakelen. Daarbovenop werden kinderopvang en onderwijs geconfronteerd met een personeelstekort dat alarmerende proporties aannam.

Bij momenten sloeg dit ook het VBJK-team uit het lood: hoe kunnen we in de huidige context aan innovatie doen? Wanneer voorzieningen bezig zijn met overleven, kunnen we hen dan vragen om zich te engageren in actieonderzoek? Hoe vinden we de woorden om te blijven pleiten voor meer kwaliteit en toegankelijkheid in basisvoorzieningen en tegelijkertijd de inspanningen van de sector te waarderen en begrip te tonen voor de moeilijke situatie waarin zij elke dag opnieuw het beste proberen te geven voor kinderen en families?

2021 was voor VBJK met andere woorden een jaar van balanceren tussen enerzijds aanpassen aan de beperkingen en anderzijds hoopvol blijven inzetten op innovatie en kwaliteitsverbetering. Ondanks de moeilijke context, konden we in 2021 belangrijke stappen zetten in het realiseren van onze [meerjarendoelstellingen](#). In deze inleiding zetten we enkele realisaties uit 2021 en geplande acties voor 2022 in de verf.

2021 is ongetwijfeld het jaar waarin we met fierheid het nieuwe tijdschrift *Kindertijd* lanceerden. *Kindertijd* wil als blad voor en door begeleiders van jonge kinderen informeren, inspireren en innoveren. Het blad wil de kinderbegeleider versterken en waarderen, op een laagdrempelige, verbindende en positieve manier. Na lang voorbereiden, verscheen het eerste nummer in oktober tijdens de Week van de Kinderbegeleider. Dit eerste nummer werd gratis verdeeld in de kinderopvangsector. Eind 2021 werd het aantal vooropgestelde abonnees (500) vlot gehaald. Midden februari 2022 tellen we 619 abonnees en zijn we dus goed op weg naar het streefdoel voor 2022 (750 abonnees).

Daarnaast investeerden we in 2021 in het upgraden van de [website](#). De upgrade moet vooral in de komende jaren renderen: aanpassingen aan de website worden makkelijker en een nieuwe functionaliteit maakt het mogelijk om de VBJK-website uit te breiden met mini-websites als resultaat van een project (zie bv. de [Reflectiewaaijer](#)).

'Meetimmeren' aan de weg naar **toegankelijke basisvoorzieningen** voor jonge kinderen blijft een belangrijke ambitie van VBJK.

In de voorbije jaren was VBJK nauw betrokken bij de ontwikkeling van de [KOALA](#)-werkingen en de [Centra voor Inclusieve Kinderopvang](#) in Vlaanderen. In 2021 werkten we samen met Opgroeien aan twee publicaties om beide praktijken breder te ontsluiten en inspiratie te bieden voor de verdere ontwikkeling. Met een groep van negen KOALA-werkingen werd het KOALA-kader ontwikkeld dat in 2022 verder geïllustreerd wordt met een film en *Kindertijd*-artikels over praktijken uit diverse KOALA's. Op basis van de ervaringen van de Centra Inclusieve Kinderopvang, ontwikkelden we de *Roadmap voor Inclusieve Kinderopvang*, een gids voor coaches bij het versterken van inclusie. Deze publicatie wordt gefinaliseerd en gepubliceerd in voorjaar 2022. Om het leren van elkaar te bevorderen, starten we in 2022 een project van jobshadowing of wissellere (zie [SWITCH 2.0](#)). Gezien de KOALA-netwerken nog in volle ontwikkeling zijn en er veel interesse is om van elkaar te leren, organiseren we leeruitwisseling tussen de KOALA-netwerken. Daarnaast organiseren we leeruitwisseling tussen enerzijds inclusiecoaches in de Centra voor Inclusieve Kinderopvang en anderzijds pedagogisch ondersteuners / coaches actief in de kinderopvang. Via leeruitwisseling kunnen zij elkaar inspireren in het werken aan kwalitatieve en inclusieve basisvoorzieningen voor jonge kinderen en hun gezinnen.

Verder zet VBJK mee de schouders onder het [Platform Toegankelijkheid en diversiteitsbeleid](#) in de kinderopvang. Diverse stakeholders uit de brede kinderopvangsector worden uitgenodigd om aan dit platform deel te nemen: gebruikers, lokale besturen, organisatoren, ondersteuners, lokale loketten en Huizen van het Kind, toeliders en experts. Via dit platform creëren we debat en uitwisseling tussen de diverse betrokkenen over toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang.

Met [Be-REYN](#) zetten we in op de toegankelijkheid van gezinsondersteunende diensten voor Romagezinnen en Woonwagengebouwen. VBJK ondersteunt in samenwerking met Caritas Vlaanderen de ontwikkeling van spel en educatieve activiteiten voor Romkinderen op de Vlaamse doortrekkersterreinen. In 2021 werkten we mee aan de nieuwe website www.integratie-inburgering.be/roma. Tien centrale thema's geven een beeld over Roma, vanuit verschillende levensdomeinen zoals: onderwijs, gender, gezinsondersteuning en gezondheid. Verder werken we momenteel aan het verzamelen van Vlaamse data voor het onderzoek *Status of young Roma children in Europe* (gecoördineerd door ISSA).

Een volgende rode draad doorheen de VBJK-werking is het realiseren van **meer inclusieve transities en een sterkere doorgaande lijn** voor jonge kinderen waarbij zorgen, spelen en leren met elkaar verbonden zijn ('educare'). Door de historische opsplitsing tussen kinderopvang baby's en peuters, kleuterschool en buitenschoolse opvang kan de instap voor kinderen en ouders in de kleuterklas confronterend zijn. Confronterend omdat die overgangen soms abrupt zijn en voor emotionele onrust en stress zorgen bij kinderen, ouders en de kinderbegeleiders / kleuterleerkrachten.

In 2021 realiseerden we een [train de trainer](#) over pedagogische continuïteit en inclusieve transities, bereidden we [een internationale uitwisseling](#) voor beleidsmakers over dit thema voor en startten we een onderzoek naar hoe pedagogische continuïteit en inclusieve transities aan bod komen in de [initiële opleiding](#) van kinderbegeleiders en kleuteronderwijzers.

In samenwerking met de leden van de ambtelijke werkgroep transitie en VVSG, ontwikkelden we een [doe-pakket](#) voor lokale besturen om aan warme en inclusieve transities te werken.

In het [DuJo-project](#) experimenteren we met de nieuwe functie 'kinderbegeleider in kleuteronderwijs en opvang', waarbij een kinderbegeleider zowel in de buitenschoolse opvang als in de kleuterklas werkt. Doel is om op deze manier bij te dragen aan zowel meer werkbare jobs als aan meer pedagogische continuïteit. Verder publiceerden we als resultaat van het EDUCAS-project de toolbox '[Verwondering en schoonheid. Educare verbinden met ruimtes voor jonge kinderen.](#)'

Een belangrijke stap in 2022 is de opstart van de [pilotprojecten Doorgaande Lijn](#). Geïnspireerd door het idee van geïntegreerde kindercentra in het buitenland, ontwikkelen twaalf pilotprojecten praktijkmodellen voor geïntegreerde trajecten van zorg, leren en spelen voor kinderen tussen 0 en 6 jaar, op maat van de Vlaamse context. In opdracht van het agentschap Opgroeien begeleidt VBJK, samen met de collega's van CEGO, het lerend netwerk van de twaalf pilotprojecten.

De voorbije jaren werkte VBJK mee aan het [Pro-M project](#) dat als doel heeft de competenties in het **omgaan met meertaligheid** van medewerkers in basisvoorzieningen voor jonge kinderen te verhogen. VBJK richtte zich op de ontwikkeling van de [Reflectiewaaijer Omgaan met meertaligheid in de kinderopvang \(0-3 jaar\)](#). Deze *Reflectiewaaijer* richt zich op professionals met een ondersteunende functie in de kinderopvang (pedagogisch coaches, teamverantwoordelijken ...). Het biedt hapklare kennis, extra achtergrondinformatie en verschillende reflectie-instrumenten met beknopte handleidingen. De *Reflectiewaaijer* wordt in voorjaar 2022 verspreid via verschillende acties.

Tot slot blijft **professionalisering** een belangrijk thema in het werk van VBJK. De huidige crisis in de kinderopvang beklemtoont nogmaals de grote nood aan investeren in een stevige vooropleiding voor kinderbegeleiders en leidinggevendenden, goede ondersteuning op de werkvloer en kansen om zich professioneel te ontwikkelen én, last but not least, goede arbeidsvoorwaarden.

Door deelname aan werkgroepen geven we mee input voor een toekomstgericht professionaliseringsbeleid dat bijdraagt aan meer aantrekkelijke jobs én meer kwaliteit. Beiden gaan immers hand in hand. Het idee van het competent systeem is in dit kader meer dan ooit actueel. Competent zijn, is niet enkel de individuele verantwoordelijkheid van begeleiders of van organisatoren, maar van het hele systeem. Beleid en opleidingen zorgen mee voor competente en gedreven medewerkers. Samenwerking tussen verschillende niveaus is essentieel. Verder pleiten we in dit kader voor een denkoefening over het beroepenveld 0 tot 6 jaar waar overheen de split kinderopvang/kleuteronderwijs functies uitgetekend worden.

In 2022 zet VBJK in op de ontwikkeling van e-modules voor het [Blink](#)-leerplatform. We organiseren een uitwisseldag met en voor de kinderopvangsector en de opleidingen PJK over de [inzet van pedagogisch](#)

[coaches](#) in de kinderopvang. Het doel is elkaar te inspireren over de opleiding en inzet van pedagogisch coaches en ruimte te creëren om samen na te denken over vragen en knelpunten die zich stellen. Tot slot werken we in het [LIAS-project](#) verder aan het thema 'inclusief leiderschap'. Volgende vragen staan hier centraal: hoe kan je jouw leiderschap versterken, zodat iedereen het gevoel heeft erbij te horen en van elkaar kan leren? Hoe maak je van jouw team een sterke professionele leergemeenschap? Eind 2022 publiceren we, op basis van de ervaringen van de deelnemers aan het project, een inspiratiegids en podcast.

Veel leesplezier!

Sandra Van der Mespel, directeur VBJK
Hester Hulpia, inhoudelijk coördinator VBJK

II. MISSIE, VISIE, KERNTAKEN EN DOELSTELLINGEN

Alvorens we achteruitkijken naar 2021 en vooruitkijken naar 2022, lichten we toe waar VBJK voor gaat en staat. Achtereenvolgens beschrijven we kort de missie, visie en vier kerntaken van de organisatie. Tot slot zetten we de doelstellingen voor de periode 2020 – 2022 kort op een rij.

Onze missie

Onze missie zit in onze naam: Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen.

- **Vernieuwing** staat voor voortdurend verder werken aan kwaliteit.
- Kwaliteitsvolle **Basisvoorzieningen** zijn plekken waar kinderen zich veilig en geborgen voelen, waar ze alle aspecten van hun identiteit kunnen ontwikkelen en de wereld kunnen ontdekken. In deze basisvoorzieningen zijn gezinnen welkom om samen met anderen aan hun verhaal te schrijven. Ze zijn deel van en gangmaker in de buurt en de ruimere samenleving. Daarom zijn basisvoorzieningen zulke belangrijke plekken. Ze ondersteunen de opvoeding thuis en hebben een grote rol in de ruimere samenleving.
- **Jonge Kinderen** zijn onze uiteindelijke doelgroep. In het werk met professionals staan kinderen (0 tot 12 jaar) en hun gezinnen steeds voorop voor VBJK. We zetten ons in voor elk kind.

Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen realiseren we door:

- **praktijk, beleid en onderzoek te verbinden,**
- **een scharnier te zijn tussen Vlaanderen en het internationale,**
- **als pionier beleid en praktijk te inspireren,**
- **vanuit een onafhankelijke positie,**
- **en in lijn met onze uitgangspunten en waarden:**
 - Elk kind en zijn/haar gezin heeft recht op actieve participatie in kwaliteitsvolle basisvoorzieningen.
 - Basisvoorzieningen dragen bij aan een inclusieve en democratische samenleving.
 - We gaan voor doelstellingen op langere termijn.
 - We hanteren een participatieve benadering in onze projecten.
 - We zijn een betrouwbare en betrokken partner, maar ook een *critical friend*, zowel voor onszelf als voor de partners en voorzieningen waarmee we samenwerken.

Onze visie

VBJK gaat voor een inclusieve en democratische samenleving waarin mensen- en kinderrechten tellen en waarin er respectvol en duurzaam omgegaan wordt met elkaar en met de omgeving. Kwaliteitsvolle basisvoorzieningen voor jonge kinderen kunnen hierin een belangrijke rol spelen. *Early childhood development* wordt door tal van internationale organisaties zoals de Wereldbank, UNICEF, UNESCO en de Europese Unie gezien als een medium om sociale ongelijkheid aan te pakken. Zij pleiten voor investeringen in basisvoorzieningen voor jonge kinderen van hoge kwaliteit die toegankelijk zijn voor kinderen in een maatschappelijk kwetsbare situatie.

Zo is *Early childhood development* expliciet opgenomen in de Sustainable Development Goals, die in 2015 werden aangenomen door de lidstaten van de Verenigde Naties:

Goal 4: Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all.

Target 4.1 by 2030, ensure that all girls and boys have access to quality early childhood development, care and pre-primary education so that they are ready for primary education¹

De Raad van Europa deed in 2019 aanbevelingen inzake de uitbouw van kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang in de lidstaten². De aanbevelingen liggen in lijn met het *Quality framework for early childhood education and care* en bouwen voort op het 11^e beginsel van de Europese pijler

¹ United Nations (2015). Sustainable Development Goals. Geraadpleegd van <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

² European Council (2019). Aanbeveling van de raad van 22 mei 2019 betreffende stelsels voor kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang. Geraadpleegd van [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019Ho605\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019Ho605(01)&from=EN)

van sociale rechten, met name 'Kinderen hebben recht op betaalbare en goede opvang en onderwijs voor jonge kinderen'³. De Raad van Europa beveelt de lidstaten aan om:

- alles in het werk te stellen om opvang en onderwijs voor jonge kinderen toegankelijk, betaalbaar en inclusief te maken;
- ondersteuning te bieden bij de professionalisering van personeelsleden;
- de ontwikkeling van curricula voor jonge kinderen te verbeteren teneinde in te spelen op de interesses van kinderen, hun welzijn te bevorderen en te voldoen aan de unieke behoeften en het potentieel van elk kind, met inbegrip van kinderen met specifieke zorgbehoeften of uit kwetsbare of kansarme milieus;
- een transparante en coherente monitoring en evaluatie van opvang en onderwijs voor jonge kinderen aan te moedigen, met het oog op de beleidsvorming en -toepassing;
- te streven naar afdoende financiering en een rechtskader voor opvang en onderwijs voor jonge kinderen.

De visie van VBJK sluit sterk aan bij de visie en doelstellingen vooropgesteld door deze internationale organisaties.

Via ons werk willen we ten eerste bijdragen aan **breed toegankelijke basisvoorzieningen** waar kinderen, gezinnen en buurt elkaar kunnen ontmoeten. Bijzondere aandacht schenken we aan de toegankelijkheid van basisvoorzieningen voor groepen die vandaag ondervertegenwoordigd zijn (denk aan bijvoorbeeld kinderen met een specifieke zorgbehoefte en hun gezin, jonge kinderen op de vlucht en Roma en woonwagbewoners).

Ten tweede willen we bijdragen aan een **sterk pedagogisch project** voor jonge kinderen. Vanuit onze visie betekent dit dat basisvoorzieningen een holistische benadering hanteren waarin zorg, leren en spelen met elkaar verweven zijn en waarin zowel affectieve, morele als cognitieve aspecten worden aangesproken. Dit gebeurt in nauwe samenwerking en voortdurende dialoog met gezinnen. Bijzondere aandacht schenken we aan de afstemming tussen verschillende opvoedingsmilieus en het creëren van pedagogische continuïteit. Vandaag worden kinderen en gezinnen in Vlaanderen immers geconfronteerd met verschillende breuklijnen doorheen het traject voor de 0 tot 12 jaar:

- breuk thuis – kinderopvang baby's en peuters
- breuk thuis – kleuterschool
- breuk kinderopvang baby's en peuters – kleuterschool
- breuk school – buitenschoolse opvang

Zoals we leerden uit het onderzoek naar de relatie tussen ECEC en early school leaving kunnen deze breuklijnen een negatieve impact hebben.

Ten derde zetten we in op **samenwerking en integratie**, waar kinderen en gezinnen beter van worden. Het bestrijden van kinderarmoede en sociale ongelijkheid vraagt immers een geïntegreerde benadering. Samenwerking tussen actoren uit verschillende sectoren (bijvoorbeeld cultuur, sport, sociale diensten, (preventieve) gezondheidszorg, gezinsondersteuning, kinderopvang, onderwijs ...) is nodig om tegemoet te komen aan de noden van (maatschappelijk kwetsbare) kinderen en gezinnen⁴.

Toegankelijkheid en kwaliteit vragen gekwalificeerde medewerkers die kunnen steunen op een sterke initiële opleiding en de kans hebben om zich (individueel en in teamverband) professioneel te ontwikkelen. Tegelijkertijd zijn ook de werkomstandigheden van cruciaal belang. Denk aan groepsgrootte, verloning en kindvrije uren waarin er tijd is voor observatie, reflectie, planning, teamwerk en samenwerking met ouders. Daarom hechten we tot slot in ons werk belang aan het **uitbouwen van een competent systeem** van opvang en onderwijs voor jonge kinderen.

³ European Council. (2017). Interinstitutional proclamation endorsing the European Pillar of Social Rights. Geraadpleegd van <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13129-2017-INIT/en/pdf>

⁴ Zie ook: General Secretariat of the Council (2018), Integrated early childhood development policies as a tool for reducing poverty and promoting social inclusion – Council Conclusions. Council of the European Union, Brussels.

Kerntaken van VBJK

Onderzoeken en innoveren in co-creatie

VBJK verricht praktijkgericht onderzoek over actuele vragen uit de praktijk. Dit is steeds een samenspel tussen praktijk en onderzoek, met als doel het innoveren en verbeteren van de toegankelijkheid en kwaliteit van basisvoorzieningen voor jonge kinderen. Meer specifiek is VBJK gespecialiseerd in actieonderzoek. Hierin zijn onderzoek en actie nauw met elkaar verbonden. Samen met praktijkwerkers uit basisvoorzieningen onderzoeken we in co-creatie vragen, uitdagingen en ideeën van betrokkenen. Ook beleidsverantwoordelijken betrekken we van bij aanvang in dit onderzoeksproces. Hoe ervaren kinderen en ouders de onderzochte praktijk, is steeds een vast onderdeel van het onderzoeksproces. De verzamelde kennis koppelen we direct aan acties om de onderzochte praktijk te verbeteren, te vernieuwen of te veranderen. Deze acties geven opnieuw input voor kritische reflectie en verder onderzoek. De betrokken praktijkwerkers en onderzoekers evalueren samen het proces en resultaat van de acties en bepalen op basis hiervan vervolgacties. Dit onderzoeks- en actieproces documenteren we zorgvuldig. Op basis hiervan formuleren we aanbevelingen voor beleid en praktijk en ontwikkelen we materialen om te inspireren en te sensibiliseren.

Internationaal uitwisselen en samenwerken

VBJK vormt een scharnier tussen Vlaanderen en het internationale. We brengen Vlaamse beleids- en praktijkwerkers in contact met inspirerende praktijken uit het buitenland. Daarnaast maken we inspirerende praktijken en beleid uit Vlaanderen zichtbaar in het buitenland. Om dit te realiseren, gaan we allianties aan met internationale partners uit beleid, praktijk en onderzoek om onze ideeën en inzichten over kwaliteitsvolle en toegankelijk basisvoorzieningen te verspreiden, te verrijken en te bepleiten.

Beleid ondersteunen

VBJK situeert zich op het kruispunt van onderzoek, praktijk en beleid. Door onze samenwerking met lokale en internationale partners, houden we permanent voeling met noden en evoluties in praktijk en beleid. Daarnaast voeren we zelf beleidsonderzoek uit. Dit onderzoek richt zich in eerste instantie op instanties die beleid voor gezinnen met jonge kinderen ontwikkelen, uitvoeren en evalueren. Welk beleid stimuleert en ondersteunt kwaliteitsvolle basisvoorzieningen voor jonge kinderen? En hoe werkt geïmplementeerd beleid concreet in de praktijk?

Dit vormt een goede vertrekbasis om mee te werken aan de vertaalslag van wetenschappelijke inzichten en inspirerende praktijken naar het beleid op lokaal, regionaal en Europees niveau. Vanuit onze onafhankelijke positie, adviseren we beleid over de krijtlijnen en acties voor een toekomstgericht welzijns- en onderwijsbeleid met een focus op jonge kinderen en hun gezin(nen). We werken samen met beleidsactoren, om nieuw beleid te implementeren.

Inspireren en sensibiliseren

Omdat VBJK zich op het kruispunt van wetenschap, beleid en praktijk bevindt, is het goed geplaatst om de inzichten uit wetenschappelijke studies en beleidslijnen op een laagdrempelige manier te vertalen naar de werkvloer. Daarvoor heeft VBJK diverse kanalen:

- De website www.vbjk.be die alle informatie voor de lange duur bevat: de projecten, thema's, werkvelden, publicaties en evenementen van VBJK.
- De facebookpagina www.facebook.com/VBJKvzw die verschillende malen per week geüpdatet wordt met het laatste nieuws, tendensen en aanzetten tot reflectie en discussie.
- Onze LinkedIn-account <https://be.linkedin.com/company/vbjk> richt zich tot alle partners in onze sector.
- *Kindertijd*, het nieuwe pedagogisch tijdschrift voor en van kinderopvang in Vlaanderen. Dit tijdschrift verscheen voor het eerst in oktober 2021 en heeft de ambitie om hét vakblad voor pedagogisch professionals in de Vlaamse kinderopvang te worden. <https://vbjk.be/nl/magazines>

- Onze Instagram-account https://www.instagram.com/vbjk_kindertijd/ waarmee we ons op een laagdrempelige manier tot het brede werkveld richten. Je vindt er leuke foto's zoals bv. sfeerbeelden op evenementen, illustraties, foto's of artikels uit *Kindertijd* ...
- Diverse vormingsmaterialen die inzichten en inspirerende praktijken uit onze onderzoeksprojecten op een laagdrempelige manier vertalen voor gebruik in initiële opleiding en permanente vorming van medewerkers in basisvoorzieningen voor jonge kinderen.

Daarnaast wil VBJK de inzichten uit haar projecten ook verspreiden naar het bredere publiek. We maken hiervoor gebruik van ons netwerk bestaande uit nationale en regionale pers en verwante organisaties en publicaties die deels dezelfde doelgroep bedienen, zoals *Kleutergewijs*, *Kleuters & ik* en *Klasse*. We publiceren in binnen- en buitenlandse vaktijdschriften en leveren bijdragen aan Vlaamse en internationale conferenties. Op die manier wil VBJK ook meewegen op het maatschappelijke debat.

Doelstellingen en strategische krachtlijnen voor 2020 - 2022

1. VBJK draagt bij aan het realiseren van **toegankelijke en bruikbare basisvoorzieningen** voor elk gezin door:
 - a. beleid en praktijk kennis, inspirerende praktijken en instrumenten aan te reiken om via lokale samenwerking brede en toegankelijke gezinsondersteuning te realiseren.
 - b. acties te ontwikkelen om de toegankelijkheid van gezinsondersteunende diensten voor Romagezinnen en woonwagenbewoners te verbeteren (BE-REYN).
 - c. beleid en praktijk kennis, inspirerende praktijken en instrumenten aan te reiken om 'kinderopvang voor iedereen' te realiseren.
2. VBJK draagt bij aan het realiseren van **pedagogische continuïteit en warme en inclusieve transities** door:
 - a. kennisontwikkeling en uitwisseling over pedagogische continuïteit voor nationale en internationale beleidsmedewerkers te realiseren.
 - b. medewerkers uit basisvoorzieningen, trainers, docenten en pedagogisch begeleiders kennis, inspirerende praktijken en instrumenten aan te reiken om pedagogische continuïteit te realiseren.
 - c. te verkennen hoe lokale besturen afstemming en samenwerking tussen kinderopvang, kleuteronderwijs en andere actoren in functie van pedagogische continuïteit kunnen faciliteren.
3. VBJK draagt bij aan het realiseren van **kwaliteitsvolle taalondersteuning en een taalbeleid dat positief inspeelt op de meertalige realiteit** in basisvoorzieningen door:
 - a. een zelfevaluatie instrument te ontwikkelen voor kinderopvang voor baby's en peuters om de eigen praktijk en beleid op vlak van taalontwikkeling in een meertalige context te bevragen en verbeteren;
 - b. mogelijkheden te verkennen om dit zelfevaluatie instrument te verruimen naar kleuteronderwijs en kleuteropvang en internationale uitwisseling te faciliteren over taalontwikkeling in een meertalige context in kinderopvang en kleuteronderwijs.
4. VBJK draagt bij aan het realiseren van kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang en vrije tijd door verschillende stakeholders te informeren over en te sensibiliseren voor het **perspectief van kinderen en ouders op kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang en vrije tijd**.

5. VBJK draagt bij aan het creëren van **competente en diverse teams en duurzame tewerkstelling** in basisvoorzieningen door:
 - a. initiële opleidingen van medewerkers in basisvoorzieningen input te geven over recente beleidsontwikkelingen, noden van het werkveld en kennis uit vernieuwende projecten en onderzoeken;
 - b. inspirerende praktijken en methoden van permanent leren te ontwikkelen;
 - c. te onderzoeken hoe de job en positie van kinderbegeleiders en leidinggevenden in kinderopvang en kleuteronderwijs kan worden versterkt.

6. **Inzichten en inspirerende praktijken breed verspreiden** door:
 - a. een pedagogisch tijdschrift uit te geven voor medewerkers uit basisvoorzieningen voor jonge kinderen;
 - b. evenementen te organiseren en bij te dragen aan evenementen voor beleid- en praktijkmedewerkers over kwaliteitsvolle basisvoorzieningen voor jonge kinderen;
 - c. kennis en inzichten te verspreiden via tijdschriftartikelen, bijdragen aan publicaties, digitale en sociale mediakanalen en via de media;
 - d. inspirerende initiatieven van anderen te versterken door erover te communiceren.

III. PROJECTEN: REALISATIES IN 2021 EN AMBITIES IN 2022

1 Verkennend onderzoek naar ECEC in COVID-19-tijden

ACTIE	In opdracht van NESET / Europese Commissie onderzoekt VBJK hoe vijf verschillende Europese landen / regio's (Vlaanderen, Zweden, Italië, Kroatië, Berlijn) de COVID-19-crisis in kinderopvang en kleuteronderwijs aanpakken. VBJK coördineert dit onderzoeksproject. We werken samen met lokale experts die in hun land data verzamelen via interviews en documentanalyse. VBJK analyseert de verzamelde data en verkent in samenwerking met de lokale experts welke structurele condities en maatregelen belangrijk zijn in de aanpak van een gezondheids crisis zoals de COVID-19 pandemie. Het verkennende onderzoek ging van start in oktober 2020 en eindigde in juni 2021.
BEHAALD RESULTAAT 2021	Lokale ECEC-experten in vijf landen werden aangeschreven en geselecteerd om <i>country data reports</i> te schrijven. De lokale ECEC-experten analyseerden beleidsdocumenten en onderzoeksdata en voerden gesprekken met stakeholders over de aanpak van COVID-19 en de impact op de kinderen, families en de ECEC-sector. VBJK analyseerde deze country data reports en rapporteerde hierover. Het rapport bevat een beknopte beschrijving en analyse van de aanpak van de COVID-19-crisis in ECEC per land, de beschrijving van de resultaten van de thematische analyse over de verschillende landen heen en conclusies en eerste aanbevelingen op basis van het verkennende onderzoek. Het rapport werd online voorgesteld aan het Vlaamse werkveld en internationaal.
MEDEWERKERS	Katrien Van Laere, Nima Sharmahd, Liesbeth Lambert, Hester Hulpia
FINANCIERING	Europese Commissie / NESET
LOOPTIJD	Oktober 2020 – juni 2021

2 Toegankelijke en bruikbare basisvoorzieningen voor iedereen

2.1 Beleid en praktijk ondersteunen bij het uitbouwen van lokale samenwerking aan brede en toegankelijke gezinsondersteuning

2.1.1 Uitbouw van de KOALA-werkingen in Vlaanderen ondersteunen

ACTIE	De KOALA ⁵ -werkingen brengen ouders en kinderen samen binnen een geïntegreerd aanbod van ontmoeting, themagerichte groepsactiviteiten, taalstimulering en kinderopvang binnen één setting. Tegelijk worden extra kinderopvangplaatsen voorzien voor kinderen die opgroeien in kansarmoede. In 2018 gingen achttien KOALA-werkingen van start. In samenwerking met Agentschap Opgroeien, ondersteunt VBJK de uitbouw van de KOALA-werkingen.
BEHAALD RESULTAAT 2021	In 2021 organiseerden we een traject met negen KOALA-werkingen om een 'KOALA-kader' te ontwikkelen dat de kernprincipes van een KOALA-werking documenteert en verduidelijkt wat een KOALA typeert en beoogt. Dit kader inspireert andere KOALA-werkingen en -medewerkers en maakt de KOALA-praktijken zichtbaar om zo breder te verspreiden. Tijdens een uitwisselingsdag voor alle KOALA's werd het KOALA-kader en interessante praktijken voorgesteld. Er vond een praktijkmarkt plaats om onderlinge uitwisseling tussen de KOALA's te bevorderen.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	In 2022 zal het KOALA-kader verder geconcretiseerd worden met inspirerende praktijken. Meer bepaald werkt VBJK in samenwerking met Agentschap Opgroeien aan:

⁵ KOALA staat voor Kind- en Ouderactiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding

	<ul style="list-style-type: none"> • een film over een KOALA-werking. • een aantal 'Kindertijd' artikels met praktijken uit diverse KOALA's • het bundelen en ontsluiten van interessante praktijken en methodieken.
MEDEWERKERS	Veerle Vervae
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien & IAS-middelen
LOOPTIJD	2018 - 2022

2.1.2 Lokale besturen ondersteunen bij het lokaal uitbouwen van geïntegreerde ondersteuning en een rijke leefomgeving voor jonge kinderen en hun gezin ([Trampoline](#))

ACTIE	<p>Acht lokale besturen (Arendonk, Boom, Niel, Oud-Turnhout, Ravels, Rumst, Turnhout en Willebroek) nemen deel aan het Trampoline-project, een initiatief van de provincie Antwerpen. Trampoline staat voor: sTimuleren van Rijke leerervaringen voor Alle kinderen en jongeren Maximaal met Professionals, Ouders.</p> <p>Onder begeleiding van VBJK en de provincie Antwerpen, bundelen de lokale besturen hun krachten om de basisvoorzieningen voor jonge kinderen en gezinnen in hun gemeente / stad verder kwaliteitsvol te ontwikkelen, afgestemd op de noden van deze gezinnen. Dit met het oog op het scheppen van betere ontplooiingskansen voor kinderen van bij de start en zo vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen.</p> <p>Het begeleidingstraject bestaat uit een combinatie van verdiepingsdagen (in functie van kennisverwerving), uitwisseling in een lerend netwerk en individuele coachingsgesprekken. VBJK biedt doorheen dit traject ondersteuning bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van een Trampoline-actieplan. We bieden hiervoor concrete ondersteuningstools aan (bv. sjabloon actieplan, participatieve methodieken om actieplan te ontwikkelen, ...). De projectmedewerkers van VBJK en de provincie Antwerpen documenteren het verloop (inhoud en proces) van het begeleidingstraject.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>We organiseerden in totaal vier verdiepingsdagen (waarvan twee in 2021) over het thema kwaliteitsvolle basisvoorzieningen. Een verdiepingsdag bestaat steeds uit een combinatie van wetenschappelijke input, inspirerende praktijkverhalen en dialoog met als doel te onderzoeken wat die input kan betekenen voor de eigen lokale context. Prof. Wim Van Lancker, KULeuven & prof. Michel Vandenbroeck, UGent werkten als experts hieraan mee.</p> <p>Na de verdiepingsdagen begeleidden we de lokale besturen bij het opstellen van een missie, doelstellingen en een actieplan voor de komende Trampoline-periode. We ontwikkelden twee werkboekjes: een werkboek voor lokale besturen dat ondersteuning biedt bij het analyseren van de huidige (beleids)praktijk; een werkboekje met samenvatting van de info uit de verdiepingsdagen.</p> <p>We organiseerden drie lerend netwerk-bijeenkomsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • één fysiek voor alle acht besturen, met focus op het voorstellen van ieders missie en doelstellingen en uitwisseling, vragen en feedback hierover. Er was een 'markt' met hun acties. Joris Decorte (UGent) gaf een presentatie over de bouwstenen van een goede (lokale) samenwerking. Ten slotte gaven we elke werkgroep werktijd om de opgedane inzichten en inspiratie te verwerken en plannen te maken.

	<ul style="list-style-type: none"> • twee regionaal (online) over 'hoe moeilijk bereikbare gezinnen bereiken?', vanuit de gezinscoaches van Kind en Gezin, verenigingen waar armen het woord nemen (Aalst) en vanuit het Sociaal Beleid van de Stad Mechelen. De werkgroepen kregen ook de kans om een eigen case naar voren te brengen en via de OASE-methodiek te bespreken. <p>Om de lokale werkgroepen te briefen over Trampoline-gerelateerde zaken, startten we in november met een eerste digitale nieuwsbrief, genaamd 'Springveer'. Via deze weg geven we input vanuit de Lerende Netwerken, echo's van de lokale werkgroepen, inspiratiepraktijken, beleidszaken ... Deze nieuwsbrief gaat naar alle werkgroepen.</p> <p>Alle acties verlopen in nauwe samenwerking met de provinciale coördinator van Trampoline, Ylona Vandensande. Zij staat in nauw contact met alle werkgroepen en verzorgt de communicatie met de opdrachtgever, gedeputeerde Kathleen Helsen.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • lokale besturen verder ondersteunen bij het realiseren van hun Trampoline-actieplan via individuele begeleiding en lerende netwerk-bijeenkomsten; • bijdragen aan de digitale nieuwsbrief Springveer en verbreden doelpubliek van de nieuwsbrief; • organiseren van bezoek aan inspirerende praktijken.
MEDEWERKERS	Liesbeth Lambert (projectverantwoordelijke), Caroline Boudry & Jan De Mets
FINANCIERING	Provincie Antwerpen, afdeling flankerend onderwijsbeleid
LOOPTIJD	2020 –2024

2.1.3 Ouders als onderzoekers

ACTIE	<p>Ouders als onderzoekers is een ondersteuningsmethodiek voor gezinnen. Ouders gaan in gesprek met elkaar over een zelfgekozen onderwerp dat hen aanbelangt. Belangrijk is dat ouders in dialoog gaan met de andere actoren op het terrein (bv. onderwijs, huisvesting, hulpverlening...) en hun stem laten horen om uiteindelijk sociale actie en verandering te bereiken. Er wordt ingezet op de samenwerking met organisaties uit de buurt en het lokaal beleid (zowel naar werving van de gezinnen, als de impact van de sociale actie en de voorgestelde veranderingen). Professionele ondersteuning van het traject wordt geboden door een procesbegeleider en een onderzoeker.</p> <p>VCOK organiseert en coördineert dit project; VBJK werkt als partner mee.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<p>VBJK zal in 2022, in samenwerking met VCOK en Solentra Ouders-als-onderzoekers-gespreksgroepen organiseren met vluchtelinggezinnen in Oostende. VBJK neemt samen met Solentra de procesbegeleiding op zich en de rol van de onderzoeker.</p>
MEDEWERKERS	Veerle Vervaet
FINANCIERING	VCOK
LOOPTIJD	2022-2023

2.1.4 Impact van lokaal samenwerken aan brede en toegankelijke gezinsondersteuning evalueren

ACTIE	<p>Begin 2017 kende Agentschap Opgroeien en de afdeling Welzijn en Samenleving (WVG) subsidies toe aan zes projecten brede gezinsondersteuning in het kader van kinderarmoedebestrijding. VBJK kreeg de opdracht om projecten en administraties te ondersteunen in het zoeken naar hoe de 'impact' van deze</p>
-------	---

	<p>projecten kan worden gedocumenteerd en geëvalueerd. De ondersteuning van de projecten gebeurde via een lerend netwerk en individuele gesprekken. Tegelijkertijd ontwikkelde VBJK, samen met de projecten en de betrokken administraties, een overkoepelend evaluatiekader.</p> <p>In aanvulling hierop voert VBJK een beperkt onderzoek uit naar de rol van de gezinscoach in de zes projecten. Via documentanalyse en interviews met gezinscoaches en andere belangrijke partners uit de zes projecten, brengen we de rol van de gezinscoaches en de ervaren sterktes en uitdagingen in de zes projecten in kaart. De resultaten worden besproken met experts en de betrokken administraties in functie van het formuleren van de belangrijkste <i>lessons learned</i>. Om dit degelijk te kunnen uitvoeren, kreeg VBJK een verlenging van het project tot februari 2021.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>VBJK voerde een documentanalyse uit en interviewde veertien personen uit de zes projecten over de rol van gezinscoaches. Dit resulteerde in een rapport: 'De rol van de gezinscoach in de brede gezinsondersteuning voor aanstaande en jonge gezinnen in armoede in het realiseren van grondrechten met het oog op structurele kinderarmoedebestrijding.'</p> <p>Het rapport werd gepresenteerd op het Opgroeien festival.</p>
MEDEWERKERS	Hester Hulpia (projectverantwoordelijke) & Sandra Van der Mespel
FINANCIERING	Agentschap Opgroeien en afdeling Welzijn en Samenleving van Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG)
LOOPTIJD	20217 – 2021

2.1.5 Internationale uitwisseling organiseren over het realiseren van brede en toegankelijke gezinsondersteuning via lokale samenwerking (IAS)

ACTIE	<p>VBJK participeert als partner aan het IAS-project. Dit is een internationaal uitwisselingsproject over de toegankelijkheid van geïntegreerde voorzieningen voor gezinnen met jonge kinderen. Het netwerk bestaat uit beleidsmedewerkers, praktijkwerkers en onderzoekers uit België, Polen, Finland, Slovenië en Noorwegen. Agentschap Opgroeien coördineert het project.</p> <p>Verschillende thema's worden via uitwisseling onderzocht: hoe professionals ondersteunen in het omgaan met diversiteit? Hoe een participatieve benadering realiseren? Hoe krijgt interprofessioneel samenwerken vorm? Wat zijn relevante indicatoren om toegankelijkheid van geïntegreerde voorzieningen te evalueren, rekening houdend met het perspectief van gezinnen?</p> <p>Concreet neemt VBJK deel aan de internationale Steering Committee meetings, aan de projectgroep VBJK-Agentschap Opgroeien en aan de (online) uitwisselingsactiviteiten voor de onderzoekscentra en voorzieningen die deelnemen aan het project. VBJK neemt ook de leiding in het analyseren van de focusgesprekken.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>VBJK nam deel aan de online internationale <i>steering committees</i> en de projectgroep VBJK-Opgroeien.</p> <p>VBJK nam, samen met de Noorse en Finse partners het voortouw in de analyse van de focusgesprekken. De resultaten werden gepresenteerd op een online overleg.</p> <p>De geplande studiebezoeken aan Noorwegen en Slovenië werden gecancelled en werden vervangen door online meetings in 2021. Ook de slotmeeting ging online door.</p> <p>Relevante informatie over IAS werd gebundeld op: https://www.expoo.be/ias</p>
MEDEWERKERS	Hester Hulpia in samenwerking met agentschap Opgroeien
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, IAS project); partnerschapsakkoord (co-financiering personeelsinzet)

2.1.6 Deelnemen aan lerend netwerk proeftuinen buurtgerichte netwerken

ACTIE	In mei 2019 gingen de proeftuinen buurtgerichte netwerken voor kinderen (0 tot 12 jaar) en hun gezin van start. Deze proeftuinen gaan aan de slag met het referentiekader buurtgerichte netwerken. Het doel is om met de proeftuinen kennis te verzamelen over hoe buurtgerichte netwerken voor kinderen en gezinnen vorm krijgen in verschillende contexten en wat de werkzame elementen zijn. VBJK werkt mee aan het lerend netwerk van de proeftuinen, georganiseerd door Agentschap Opgroeien. Daarnaast neemt VBJK ook deel aan de reflectiegroep.
BEHAALD RESULTAAT 2021	Het lerend netwerk kwam in 2021 twee keer samen. VBJK nam de rol van critical friend op en deelde expertise inzake geïntegreerd samenwerken.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise inzake geïntegreerd samenwerken inbrengen. • Ontwikkelingen en uitdagingen in buurtgerichte netwerken opvolgen.
MEDEWERKERS	Hester Hulpia
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	2020 – 2022

2.2 Acties ontwikkelen om de toegankelijkheid van gezinsondersteunende diensten voor Romagezinnen en woonwaggebewoners te verbeteren ([Be-REYN](#))

ACTIE	<p>Het Romani Early Years Network (REYN) is een initiatief van ISSA, gefinancierd door de Open Society Foundation (OSF). REYN voert actie om basisvoorzieningen voor jonge kinderen beter toegankelijk te maken voor Roma en Travellers en het personeelsbestand in deze voorzieningen te diversifiëren. REYN doet dit onder meer via het oprichten van nationale REYN-netwerken.</p> <p>De prioriteiten van het REYN-netwerk situeren we binnen drie gezamenlijke doelstellingen opgesteld door de elf REYN-landen in samenwerking met ISSA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • DOEL 1: De toegankelijkheid van basisvoorzieningen voor Roma en Woonwaggebewoners families verbeteren. • DOEL 2: Stimuleren van tewerkstellingskansen voor Roma in basisvoorzieningen. • DOEL 3: Versterken en verduurzamen van het REYN-netwerk.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>DOEL 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding spel- en educatieve activiteiten voor Romkinderen op de Vlaamse doortrekkersterreinen – Spelcaravan, samen met Caritas Vlaanderen. • Uitrol nieuwe praktijk Spel en ontmoeting in Kallo (Beveren) – ‘Ouderklap’. De sessies worden uitgevoerd door medewerkers van Samenlevingsopbouw, vzw De Keerkring en Kind en Gezin. VBJK, HvhK Beveren en Samenlevingsopbouw Gent staan in voor de coördinatie van het project. • Webpagina ‘Roma’ is gelanceerd. VBJK zette mee de schouders onder de webpagina ‘Roma’ op de website van het Agentschap Integratie en Inburgering. Vanuit verschillende levensdomeinen, zoals: onderwijs, gezinsondersteuning, worden interessante praktijken opgelijst. De webpagina is een samenwerking van de

[#APHogeschool](#), het [#CAWAntwerpen](#), [REYN - Belgium](#) en Agentschap Integratie en Inburgering.

- Workshop 'Romareflecties' – EXPOO-congres. Tijdens deze workshop werd in samenwerking met praktijkwerkers van Agentschap Opgroeien de inzichten over het vernieuwingstraject 'Verbeteren van de toegankelijkheid van gezinsondersteunende diensten' gedeeld.

DOEL 2

- Deelname aan stuurgroep Nieuwe Krachten voor de Kinderopvang

DOEL 3

- Verduurzaming: verkenning van organisatie(s) die goedgeplaatst en bereid zijn om het Be-REYN-netwerk na 2022 te coördineren.
- Communicatie: Be-REYN leverde vier inspirerende artikels aan voor de internationale REYN-nieuwsbrief aan over goede praktijken die het REYN-netwerk onderneemt.
- De dataverzameling voor het onderzoek in Vlaanderen naar de *Status of young Roma children in Europa* (gecoördineerd door ISSA) is uitgevoerd. In het najaar werd de fase van de dataverzameling uitgevoerd (documentanalyse, interviews met Roma en Woonwagenbewonersfamilies en interviews met professionals en beleidsactoren).
- Be-REYN thematische sessies: drie onlinesessies georganiseerd voor de Be-REYN-leden, over o.m. de brochure *Handvatten voor hulpverleners die werken met Rondtrekkende Woonwagenbewoners* van het Minderhedenforum.
- Gastcollege UGent door de Belgische REYN-coördinator en twee leden van het Be-REYN-netwerk over het belang van meer inclusieve praktijken voor Romafamilies in onderwijs.

VOOROPGESTELD
RESULTAAT 2022

DOEL 1

- Behoeftenonderzoek 'toegankelijkheid spel- en ontmoetings (S&O) -initiatieven voor Romafamilies & woonwagenbewoners'. De behoeftanalyse heeft als doel om (1) te onderzoeken of hier vanuit de groep een nood is en onder welke voorwaarden. (2) Interesse aftoetsen (en vergroten) bij de initiatieven zelf om te investeren in betere toegankelijkheid van spel- en ontmoetingsinitiatieven. We (1) inventariseren de bestaande S&O-initiatieven in regio's waar veel Romagezinnen en Woonwagenbewoners leven en (2) voeren individuele gesprekken met een selectie van S&O-initiatieven om volgende zaken in kaart te brengen: bereik, ambitie om de groep te bereiken, ervaringen, en interesse aftoetsen om hierin te investeren.
- Uitrol van spel- en educatieve activiteiten voor Romkinderen op de Vlaamse doordrekkersterreinen. Tegen 2022 is er op elk van de vier Vlaamse doortrekkersterrein een aanbod van spel- en educatieve activiteiten voor Romkinderen. Hiermee wil Be-REYN bijdragen aan het recht van Romkinderen op ontspanning, spel en onderwijs. Ondertussen onderzoeken we verder in samenwerking

met partners hoe bruggen kunnen gevormd worden naar het reguliere onderwijs.

Caritas Vlaanderen zal de vrijwilligerswerving ondersteunen en coördineren. VBJK staat in voor de inhoudelijke inspiratie bij het uitrollen van het project (zie: InTrans-project), de ondersteuning van de lokale trekkers en het documenteren van de opgedane ervaringen.

- Uitvoering en evaluatie Spel en ontmoetingsinitiatief in Kallo (Beveren) – 'Ouderklap'. De ontmoetingssessies worden samen met de kerngroep voorbereid en uitgevoerd. De stuurgroep, begeleid door VBJK, volgt het proces op, stuurt bij en staat in voor het documenteren van het proces en de impact op gezinnen en de buurt.

DOEL₂

- Uitwerken van acties om meer Roma warm te maken voor tewerkstelling in basisvoorzieningen. Hierbij bouwen we verder op de [internationale 'Dream to grow'-campagne](#), gecoördineerd door ISSA. In 2022 werken we in samenwerking met drie Romaprofessionals (o.a. een leerkracht kleuteronderwijs en een brugfiguur onderwijs) aan een artikel om werkgevers en opleidingen te inspireren door verhaalrolmodellen. We bespreken drempels en mogelijkheden om werknemers / studenten van Roma-origine aan te trekken en te ondersteunen.

DOEL₃

- Verduurzaming: verdere gesprekken met organisatie(s) om het Be-REYN-netwerk na 2022 te coördineren. Dit zal resulteren in een nota met mogelijkheden, vragen en knelpunten die voorgelegd wordt aan de stuurgroep en ISSA.
- Bijdragen aan internationale REYN-netwerk en REYN-communicatieplan. Be-REYN levert drie inspirerende artikels over activiteiten ondernomen door Be-REYN-leden. Inspirerende praktijken in het werken met Roma en Woonwagenbewoners worden gedeeld via bijdragen voor de REYN-nieuwsbrief (coördinatie ISSA) en facebookpagina van Be-REYN.
- Afwerking onderzoek in Vlaanderen naar de *Status of young Roma children in Europa*. Be-REYN staat samen met ISSA in voor de disseminatie van de onderzoeksresultaten.

MEDEWERKERS	Liesbeth Lambert (projectverantwoordelijke), Sandra Van der Mespel & Hester Hulpia
FINANCIERING	Open Society Foundation
LOOPTIJD	2017 – 2022

2.3 Beleid en praktijk ondersteunen bij het versterken van toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang

2.3.1 Meewerken aan de implementatie van het actieplan 'toegankelijkheid en diversiteitsbeleid'

ACTIE

Het actieplan 'toegankelijkheid en diversiteitsbeleid' formuleert acties om in de komende jaren toegankelijkheid en diversiteitsgevoeligheden van de kinderopvang (zowel baby's en peuters als schoolgaande kinderen) te versterken.

Meer bepaald streeft het volgende doelen na:

- Diverse groepen sensibiliseren en informeren over toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang.
- Lokale besturen activeren om acties op te zetten in functie van het verhogen van de toegankelijkheid in de kinderopvang.
- Ondersteuners en pedagogisch coaches kennis en tools aanreiken om voorzieningen te sensibiliseren en te ondersteunen in het werken aan toegankelijkheid en hun diversiteitsbeleid.
- Monitoren van de voortgang op vlak van toegankelijkheid en diversiteitsbeleid.
- Debat en uitwisseling creëren tussen diverse betrokkenen over toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang.

De acties worden gerealiseerd door agentschap Opgroeien in samenwerking met de kinderopvangsector. VBJK coördineert samen met agentschap Opgroeien een projectgroep die instaat voor de uitvoering, opvolging, evaluatie en bijsturing van het actieplan. De projectgroep bestaat uit actoren / personen die (vanuit hun opdracht en/of engagement) actief mee hun schouders zetten onder de uitvoering van het actieplan.

Daarnaast zal VBJK actief meewerken aan de volgende deelacties:

- Voorbereiden en mee begeleiden van het platform 'Toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang'. Diverse stakeholders uit de brede kinderopvangsector worden uitgenodigd om aan dit platform deel te nemen: gebruikers, lokale besturen (vanuit regierol), organisatoren, ondersteuners, lokale loketten en Huizen van het Kind, toeliders en experts. Doel van dit platform is debat en uitwisseling creëren tussen de diverse betrokkenen over toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang.
- Uitwerken van een sensibiliseringscampagne om het brede publiek bewust te maken van het belang van toegankelijke en kwaliteitsvolle kinderopvang voor elk kind en zijn/haar gezin.
- Info over toegankelijkheid en diversiteitsbeleid ontsluiten via de websites agentschap Opgroeien en EXPOO.
- Uitwerken van informatieacties om toeliders te informeren over kinderopvang.
- Verspreiden van actuele info en materialen over toegankelijkheid en diversiteitsbeleid naar leerkrachten uit de opleiding voor toekomstige kinderbegeleiders.

BEHAALD
RESULTAAT 2021

In 2021 ging de implementatie van het actieplan van start.

- In samenwerking met agentschap Opgroeien en de projectgroep, organiseerden we twee bijeenkomsten van het Platform Toegankelijkheid en diversiteitbeleid. Tijdens de eerste bijeenkomst stond de evaluatie van de voorrangsregels centraal. De evaluatie uitgevoerd door agentschap Opgroeien werd voorgesteld en de deelnemers wisselden uit over mogelijke initiatieven en bijsturing van voorrangsregels om het vooropgestelde doel (met name effectieve toegang voor werk, opleiding en inburgering) beter te realiseren. Tijdens de tweede bijeenkomst stond de samenwerking tussen kinderopvang en toeliders centraal: wat is er nodig om een vlotte samenwerking / afstemming tussen kinderopvang (organisator / lokaal loket) en toeliders te faciliteren? Welke acties kunnen

	<p>ontwikkeld worden om deze samenwerking te stimuleren en te verbeteren? Wat zijn inspirerende praktijken op vlak van een goede samenwerking tussen kinderopvang en toeleiders?</p> <ul style="list-style-type: none"> • VBJK startte de actie 'sensibiliseringscampagne' op. Met de projectgroep werd verkend wat de precieze uitdaging en doelstellingen zijn en welke strategie en acties mogelijk zijn. Een aparte werkgroep (met inhoudelijke en communicatiemedewerkers uit kinderopvangorganisaties en gezinsorganisaties) werkte de actie verder uit. Dit resulteerde in het voorstel om een K1000 over toegankelijke en kwaliteitsvolle kinderopvang met ouders, medewerkers uit kinderopvang, toeleiders, politici en onderzoekers te organiseren. Dit idee wordt momenteel verder afgetoetst naar haalbaarheid en draagvlak. • De opstart van de werkgroep toeleiders liep vertraging op en gaat begin 2022 van start.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdens twee bijeenkomsten van het platform 'Toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang' bediscussieerden diverse stakeholders uit de brede kinderopvangsector actuele thema's met betrekking tot toegankelijkheid en diversiteitsbeleid in de kinderopvang. Deze uitwisseling en discussie wordt als relevant ervaren. • In samenwerking met een werkgroep, zijn er acties bepaald en uitgevoerd die bijdragen aan meer kennis bij (toekomstige) toeleiders over kinderopvang en goede praktijken van samenwerking tussen kinderopvang en toeleiders. • In samenwerking met een werkgroep, zijn er sensibiliseringsacties uitgevoerd die bijdragen aan de maatschappelijke erkenning van het belang van kinderopvang als een sociale en pedagogische basisvoorziening voor kinderen en hun gezinnen.
MEDEWERKERS	Sandra Van der Mespel, Katrien Van Laere & Veerle Vervaet
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	2021 – 2024

2.3.2 Uitbouw van de Centra Inclusieve Kinderopvang (CIK's) ondersteunen

ACTIE	Sinds 2014 zijn zestien Centra voor Inclusieve Kinderopvang (CIK) actief. VBJK was van bij de start betrokken bij de uitbouw van de CIK's. VBJK blijft de ontwikkeling van de CIK's ondersteunen via de organisatie van terugkom- en uitwisselingsdagen voor de inclusiecoaches van de CIK's (in samenwerking met agentschap Opgroeien). Daarnaast ontwikkelen we tools om de opgebouwde expertise inzake inclusieve kinderopvang te verspreiden.
BEHAALD RESULTAAT 2021	In 2021 organiseerden we twee terugkomdagen voor inclusiecoaches. Daarnaast werkten we aan de <i>Roadmap voor Inclusieve Kinderopvang</i> , een gids voor coaches bij het versterken van inclusie. Deze publicatie bestaat uit twee delen: het eerste deel dient als gids bij het sensibiliseren van de sector en het opstarten van begeleidingen. In de reader, het tweede deel, vinden inclusiecoaches interessante praktijken materialen, onderzoeken ... Begin 2022 wordt de Roadmap gefinaliseerd.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Twee terugkomdagen voor inclusiecoaches; • De <i>Roadmap voor Inclusieve Kinderopvang</i> aanvullen met feedback van stakeholders en finaliseren.

MEDEWERKERS	Veerle Vervaeet (projectverantwoordelijke) & Caroline Boudry
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	2014 – 2022

2.3.3 Experimenten in de samenwerking tussen inclusieve kinderopvang en MFC's (PINKO's) ondersteunen

ACTIE	Begin 2019 gingen onder de naam PINKO verschillende lokale experimenten van start waarin kinderopvang en multifunctionele centra (MFC) onderzoeken op welke manier er meer kinderen met hogere zorgnoden inclusief kunnen worden opgevangen. Omwille van het innovatieve karakter van de pionierstrajecten, zetten agentschap Opgroeien en het VAPH een uitwisselingstraject op. VBJK werkte hieraan mee.
BEHAALD RESULTAAT 2021	De experimenten en het uitwisselingstraject werden in 2020 grotendeels on hold gezet door de coronapandemie. Sommige PINKO's werkten wel online verder aan hun partnerschap. Tijdens het voorjaar 2021 werden individuele gesprekken met de dertien PINKO's gevoerd. Op basis van deze gesprekken werd een document ontwikkeld door Agentschap Opgroeien en VAPH met overkoepelende lessen en ervaringen uit de pioniersprojecten inclusieve kinderopvang uit de PINKO-experimenten. VBJK gaf mee input voor dit document. Begin 2022 zal dit document aan de PINKO's en aan de resonansgroep voorgesteld worden.
MEDEWERKERS	Veerle Vervaeet (projectverantwoordelijke) & Caroline Boudry
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	2019 – 2021

2.3.4 Competenties versterken van professionals in het werken met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften vanuit een sterk partnerschap met ouders (Be-In)

ACTIE	<p>Het project <i>Be Inclusive: towards inclusion of children with special needs and their parents in ECEC</i> wil de competenties van ECEC-professionals (kinderbegeleiders en verantwoordelijken) versterken in het werken met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften vanuit een sterk partnerschap met ouders.</p> <p>De projectpartners zijn praktijkmedewerkers (in Vlaanderen CIK-coaches en verantwoordelijken KO), beleidsmedewerkers en universiteiten van IJsland, Portugal en Vlaanderen.</p> <p>In dit project willen we:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een gedetailleerd beeld krijgen van het inclusief beleid, onderzoek en de praktijk in de betrokken landen; • transnationaal leren opzetten (via training en jobshadowing) voor ECEC-professionals in het werken met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften vanuit een sterk partnerschap met ouders; • acties ontwikkelen, implementeren en evalueren om competenties van ECEC-professionals te versterken in de verschillende ECEC-voorzieningen via actieonderzoek; • trainers, leidinggevenden en lokale / regionale besturen die verantwoordelijk zijn voor ECEC voorzien van interessante praktijken en materialen ter ondersteuning van de professionele ontwikkeling van ECEC-professionals. In het bijzonder, voorzien we de ontwikkeling van een reflectietool gebaseerd op literatuuronderzoek naar samenwerking met ouders in de context
-------	--

	van inclusie van kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Opstarten van de ontwikkeling van de reflectietoolkit; • opstart van het actieonderzoek en de case studies in de betrokken kinderdagverblijven van alle partners; • Be-Inclusive-training in Portugal.
MEDEWERKERS	Veerle Vervaeke (projectverantwoordelijke)
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, Be-In project)
LOOPTIJD	Maart 2022 – februari 2025

2.3.5 CoNNEcT: uitbouw van kwaliteitsvolle kinderopvang voor kinderen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen ondersteunen

ACTIE	Het Fonds Bernard, Gonda en Emily Vergnes steunt de oprichting van kwalitatief hoogstaande kinderopvangplaatsen voor kinderen uit kansarme gezinnen. Acht kinderopvanginitiatieven in Vlaanderen en Wallonië ontvangen gedurende 3 jaar (april 2022 – maart 2025) financiële steun om acties te ontwikkelen om de toegankelijkheid voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen te versterken. In samenwerking met RIEPP (Recherche et Innovation Enfants-Parents-Professionnel-le-s), ondersteunt VBJK de uitbouw van deze projecten. Deze projecten maken deel uit van een internationaal netwerk over het bereik van jonge kinderen en families in een maatschappelijk kwetsbare positie. Dit netwerk wordt gecoördineerd door ISSA (International Step by Step Association). De Koning Boudewijnstichting neemt hieraan deel.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Kennismaken met de geselecteerde projecten; • Kick-off dag met als doel ontmoeting en eerste uitwisseling tussen de projecten (Vlaanderen en Wallonië), inspiratie aanbieden en bediscussiëren van een gezamenlijk kader; • Minstens 1 intervisie-bijeenkomst met de Vlaamse projecten; • Individuele begeleiding van de Vlaamse projecten.
MEDEWERKERS	Lisandre Bergeron-Morin
FINANCIERING	Fonds Bernard, Gonda en Emily Vergnes, beheerd door Koning Boudewijnstichting
LOOPTIJD	April 2022 – maart 2025

3 Pedagogische continuïteit voor jonge kinderen en hun gezin

3.1 Beleidsuitwisseling over pedagogisch continuïteit en inclusieve transitie organiseren (InTrans)

ACTIE	Het realiseren van pedagogische continuïteit en inclusieve transitie vraagt een beleid en structurele maatregelen die dit ondersteunen. VBJK wil dit mee ondersteunen door beleid te adviseren inzake het ontwikkelen van structurele maatregelen en internationale uitwisseling tussen beleidsmakers te faciliteren.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>VBJK nam in 2021 opnieuw deel als consultant aan de ambtelijke werkgroep transitie. In samenwerking met de leden van de ambtelijke werkgroep transitie en VVSG, ontwikkelden we een doe-pakket voor lokale besturen om aan warme en inclusieve transitie te werken.</p> <p>Daarnaast voerden we interviews uit met beleidsmakers over huidige sterktes en knelpunten in beleid en praktijk op vlak van inclusieve transitie. Op basis hiervan werd een policy baseline report voorbereid dat met de internationale partners uit het InTrans-project werd besproken. Op basis van de bevindingen in de verschillende betrokken landen in het InTrans-project, werd er een transnationale uitwisselingsactiviteit over inclusieve transitie voorbereid. Deze uitwisselingsactiviteit zal doorgaan in Denemarken. Beleidsmakers uit België, Italië, Slovenië, Finland en Denemarken nemen hieraan deel.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none">• Voorbereiding en uitvoering van de internationale uitwisseling in Denemarken (oorspronkelijk voorzien voor 2021 maar door corona niet kunnen doorgaan);• Deelnemen als consultant aan de ambtelijke werkgroep transitie.
MEDEWERKERS	Katrien Van Laere & Nima Sharmahd
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, InTrans-project), partnerschapsakkoord Opgroeien (co-financiering personeelsmiddelen).
LOOPTIJD	2020 – 2022

3.2 Begeleidingstrajecten over pedagogische continuïteit en inclusieve transitie organiseren en faciliteren

3.2.1 Train de trainer over pedagogische continuïteit en inclusieve transitie (InTrans)

ACTIE	Als onderdeel van het InTrans-project ontwikkelde VBJK, in samenwerking met Steunpunt Diversiteit en Leren, een 'train de trainer' (TOT) over pedagogische continuïteit en inclusieve transitie. Deze training (vijf dagen) richt zich op trainers, docenten en pedagogisch begeleiders uit kinderopvang en kleuteronderwijs. De training bouwt voort op de inspirerende praktijken en materialen beschikbaar in de landen betrokken bij InTrans (België, Italië, Slovenië, Finland en Denemarken). Het doel van de TOT is de deelnemers kennis, inspirerende praktijken en materialen aan te reiken om professionals in kinderopvang en kleuteronderwijs te ondersteunen bij het realiseren van warme en inclusieve transitie. De training wordt in de verschillende deelnemende landen uitgetest en geëvalueerd.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>De training ging van start in oktober 2020 en eindigde in juni 2021 en werd vervolgens geëvalueerd.</p> <p>Samen met partner Steunpunt Diversiteit en Leren verkenden we hoe deze 'train de trainer' als vast aanbod voorzien kan worden voor tandem begeleiders kinderopvang / PGO / kleuteronderwijs die warme transitiepraktijken willen uitbouwen.</p>

VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen van een internationaal TOT-pakket op basis van de ervaringen en inhoud van de lokale TOT's; • Verkennen van opties om de TOT lokaal verder te organiseren voor pedagogisch begeleiders – ook te verkennen met de ambtelijke werkgroep transities.
MEDEWERKERS	Nima Sharmahd & Katrien Van Laere
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, InTrans-project), partnerschapsakkoord Opgroeien (co-financiering personeelsmiddelen).
LOOPTIJD	2020 – 2022

3.2.2 Begeleidingstraject voor kleuterscholen in Geraardsbergen, i.s.m. Huis van het Kind Geraardsbergen

ACTIE	<p>In opdracht van en in samenwerking met het Huis van het Kind Geraardsbergen (HvhK) , begeleidt VBJK basisscholen in het realiseren van pedagogische continuïteit en inclusieve transities.</p> <p>Dit project is innovatief in die zin dat het een van de eerste projecten is waarin een HvhK een actieve begeleidende rol opneemt naar scholen. De expertise over het werken met ouders zit namelijk in een HvhK. Daarvoor beperkte de samenwerking zich meer tot afspraken of overleggen, maar niet echt begeleiding om de schoolpraktijk ook daadwerkelijk te veranderen. Klein startend met één school, is het de bedoeling om dit op termijn uit te breiden met meerdere scholen. VBJK neemt tegelijkertijd ook een coachende rol in naar medewerkers van het HvhK om de begeleidende rol verder te ontwikkelen.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>Vier leerkrachten, een beleidsondersteuner en de directeur namen deel aan een intervisiegroep onder begeleiding van een medewerker van HvhK Geraardsbergen en een medewerker van VBJK. De coronacontext (met de afstandsregels) was helaas niet bevorderlijk voor de school om meer ouders echt te ontvangen en als partner te zien. HvhK startte daarom een onlinebevraging en een een-op-eengesprek met ouders over hun verwachtingen en ervaringen met de transitie / instap naar de kleuterschool. Deze resultaten werden met de leerkrachten en directeur besproken en vertaald naar acties. De leerkrachten zetten in op het zichtbaar maken van respect voor diversiteit en het welbevinden. De vele ervaringen met aandacht voor zorgen, spelen en leren werden gedocumenteerd met foto's en verhalen. Deze documentatie ondersteunde tevens de gesprekken met ouders.</p> <p>In 2021 vonden er drie intervisiemomenten plaats en werd het project afgesloten met een evaluatie.</p>
MEDEWERKERS	Caroline Boudry (projectverantwoordelijke) & Katrien Van Laere
FINANCIERING	Huis van het Kind Geraardsbergen
LOOPTIJD	2020 – 2021

3.3 Onderzoek naar pedagogische continuïteit en inclusieve transities in initiële opleidingen (InTrans)

ACTIE	<p>Als een onderdeel van het InTrans-project onderzoekt VBJK in welke mate en hoe pedagogische continuïteit en inclusieve transities aan bod komen in de initiële opleiding van kinderbegeleiders en kleuteronderwijzers. Zowel tijdens als na het onderzoek willen we de resultaten en inzichten bespreken met coördinatoren en docenten uit de opleidingen voor kinderbegeleiders, PJK en kleuterleerkrachten. Zo wordt het debat over het belang van transitie gaande gehouden en kunnen we de opleidingen stimuleren om samenwerkingen of projecten aan te gaan.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>In 2021 ging dit onderzoek van start. Contacten met docenten en directies van de initiële opleidingen werd gelegd en de curricula van de verschillende opleidingen</p>

	werden geanalyseerd. Daarnaast voerden we interviews uit met docenten en directie over de curricula.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<p>Vervolg van het onderzoek naar pedagogische continuïteit en inclusieve transitie in de initiële opleiding van kinderbegeleiders en kleuteronderwijzers, met name:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van focusgroepen met key stakeholders van de opleidingen; • Analyseren van de data; • Uitwerken van eindrapport. <p>De bevindingen worden gedeeld en bediscussieerd tijdens een studiedag voor de betrokken opleidingsinstellingen.</p>
MEDEWERKERS	Nima Sharmahd, Katrien Van Laere & Jan de Mets
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, InTrans-project), partnerschapsakkoord Opgroeien (co-financiering personeelsmiddelen).
LOOPTIJD	2020 – 2022

3.4 Actieonderzoek naar de inrichting en het gebruik van ruimte in kinderopvang en kleuteronderwijs vanuit een Educare-benadering (EDUCAS)

ACTIE	<p>De inrichting en het gebruik van de ruimte is een goede ingang om zowel in kinderopvang (zie Dimensie 5 zelfevaluatie-instrument MeMoQ) als kleuteronderwijs in te zetten op het verbeteren van de pedagogische kwaliteit. Het gaat om vragen als: hoe de ruimte in kinderopvang en kleuteronderwijs maximaal inrichten en benutten? Hoe van de ruimte een prikkelende omgeving maken? Hoe een ruimte creëren die ook afgestemd is op de zorgnoden van kinderen? Hoe zorg je ervoor dat een ruimte de diversiteit van de aanwezige kinderen en ouders reflecteert? Hoe kan je kinderen en ouders betrekken in dit proces?</p> <p>In lijn met het streven naar pedagogische continuïteit, onderzoekt VBJK deze vragen zowel in kinderopvang als kleuteronderwijs.</p> <p>Bovenstaande vragen staan centraal in het EDUCAS-project waarin we met lokale basisvoorzieningen én met Europese partnerorganisaties een methodiek ontwikkelden om de inrichting en het gebruik van ruimte in kinderopvang en kleuteronderwijs te verbeteren. Het partnerschap bestaat uit onderzoekscentra en voorschoolse voorzieningen uit Vlaanderen, Litouwen en Italië. ISSA was betrokken in functie van de disseminatie van het project.</p> <p>Concreet omvat EDUCAS volgende acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internationale uitwisselingsactiviteiten organiseren voor de deelnemende onderzoekscentra en voorschoolse voorzieningen. • Intervisietraject begeleiden voor de deelnemende Vlaamse voorzieningen, met name: Hippo's Hof in Gent (basisschool en Stedelijk Initiatief Buitenschoolse Opvang) en Kindcentrum De Tandem in Sint-Kruis. • Vlaamse stakeholders uit kinderopvang en kleuteronderwijs betrekken via een adviesgroep. • Bekendmaken van het project en de resultaten. • Ontwikkelen van beleidsaanbevelingen en een training toolkit.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<ul style="list-style-type: none"> • In mei 2021 nam VBJK deel aan een internationale uitwisselingstraining (online), gecoördineerd door Litouwse partnerorganisaties. • Het intervisietraject met de Vlaamse voorzieningen werd afgerond. De bevindingen werden beschreven in een case

	<p>studierapport met lokale beleidsaanbevelingen. Een korte animatiefilm ontsluit de aanbevelingen op een toegankelijke manier.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met alle partners uit het Educas-projecten werden er internationale beleidsaanbevelingen ontwikkeld. Daarnaast werden de ervaringen gebundeld in de publicatie 'Verwondering en schoonheid. Educare verbinden met ruimtes voor jonge kinderen.' • De projectresultaten werden gepresenteerd tijdens een online studiedag op 18 juni 2021 voor medewerkers uit kinderopvang en kleuteronderwijs in Vlaanderen en op 22 juni voor een internationaal publiek (i.s.m. ISSA netwerk).
MEDEWERKERS	Nima Sharmahd (projectverantwoordelijke) & Caroline Boudry
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, EDUCAS-project); partnerschapsakkoord Opgroeien (co-financiering personeelsmiddelen).
LOOPTIJD	2019 - 2021

3.5 Lerend netwerk begeleiden voor pilootprojecten Doorgaande Lijn

ACTIE	<p>Door de historische opsplitsing tussen kinderopvang baby's en peuters, kleuterschool en buitenschoolse opvang kan de instap voor kinderen en ouders in de kleuterklas confronterend zijn. Confronterend omdat die overgangen soms abrupt zijn en voor veel emotionele onrust en stress zorgen bij kinderen, ouders en de kinderbegeleiders / kleuterleerkrachten. Een mogelijke grondige strategie is om afstand te nemen van de bestaande opsplitsingen en systemen. Vanuit kinderopvang en kleuteronderwijs wordt een nieuw pedagogisch project voorzien voor jonge kinderen waar welzijn, leren en spelen verbonden zijn en professionals met verschillende profielen samenwerken. Geïnspireerd door het idee van geïntegreerde kindcentra in het buitenland (o.a., in Nederland), zijn er reeds enkele initiatieven in Vlaanderen. De nood aan verdere ontwikkeling van praktijkmodellen voor geïntegreerde trajecten van zorg, leren en spelen voor kinderen tussen 0 en 6 jaar, op maat van de Vlaamse context is evenwel groot. In opdracht van het agentschap Opgroeien begeleidt VBJK, samen met de collega's van CEGO, een lerend netwerk voor twaalf pilootprojecten doorgaande lijn.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>In het najaar van 2021 maakten VBJK en CEGO, naast medewerkers van agentschap Opgroeien en Onderwijs (AGODI en Onderwijsinspectie), deel uit van de 2^e fase van het juryproces. Na een intensief beoordelings- en selectieproces werden twaalf pilootprojecten geselecteerd. De aanpak van het begeleidingstraject werd voorbereid en afgestemd met de opdrachtgever.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Introductie-tweedaagse voor pilootprojecten; • organiseren van vier bijeenkomsten van het lerend netwerk; • individuele ondersteuning van kerngroepen pilootprojecten; • rapportering stuurgroep; • inhoudelijk concept ontwikkelen voor doorgaande lijn.
MEDEWERKERS	Katrien Van Laere (projectverantwoordelijke) & Liesbeth Lambert
FINANCIERING	Agentschap Opgroeien
LOOPTIJD	Najaar 2021 – 2024

4 Rijke talige interacties in kinderopvang en kleuteronderwijs

4.1 Ontwikkeling van een zelfevaluatie-instrument voor kinderopvang voor baby's en peuters (Pro-MeMoQ).

ACTIE	<p>VBJK neemt als partner deel aan het Pro-M-project. Doel van dit project is het verhogen van de competenties van ECEC-professionals in het omgaan met meertaligheid. Dit gebeurt ten eerste door onderzoek te doen naar de overtuigingen, ervaringen, verwachtingen, praktijk en beleidskeuzes inzake meertaligheid vanuit het perspectief van de ECEC-professionals en vanuit het perspectief van meertalige gezinnen. Daarnaast worden verschillende valorisatie-instrumenten ontwikkeld voor professionals die ouders ondersteunen in het omgaan met meertaligheid (met name Huizen van het Kind, Kind en Gezin-medewerkers, medewerkers kinderopvang, bibliothecarissen en trainers). VBJK staat in voor het ontwikkelen en implementeren van 'Pro-MeMoQ', een tool om professionals in de kinderopvang (0-3) te ondersteunen om hun kwaliteitsprocessen inzake vroege meertaligheid te monitoren en te versterken.</p> <p>Concreet zet VBJK in op volgende acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met ondersteuners uit de kinderopvang het Pro-MeMoQ-instrument ontwikkelen. • Uitwerken en uitvoeren van een trainingstraject om het Pro-MeMoQ-instrument bekend te maken bij het brede werkveld van ondersteuners uit de kinderopvang. • Deelnemen aan Pro-M-overleg.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>In 2021 zette VBJK sterk in op het finetunen van het Pro-MeMoQ reflectie-instrument voor ondersteuners in de kinderopvang: <i>Reflectiewaaier. Omgaan met meertaligheid in de kinderopvang (0-3 jaar). Tool voor ondersteuners</i>. Er vonden gesprekken plaats met professionals die de <i>Reflectiewaaier</i> hadden uitgetest in hun praktijk. Op basis van deze input werd de <i>Reflectiewaaier</i> gefinaliseerd. De <i>Reflectiewaaier</i> is beschikbaar in boekvorm en als webtool op de website van VBJK. Ook vanuit andere webpagina's kan doorgelinkt worden naar de webpagina van de <i>Reflectiewaaier</i> op VBJK.</p> <p>VBJK nam deel aan het Pro-M-overleg om expertise vanuit de kinderopvang te delen en de link met het gehele Pro_M team te kunnen opvolgen.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<p>In 2022 wordt sterk ingezet op het uitdragen van de <i>Reflectiewaaier</i>. We voorzien inspiratiesessies (zowel een online webinar als een real life event) voor ondersteuners in de kinderopvang. Ook zetten we in op het schrijven van artikels om de <i>Reflectiewaaier</i> bekend te maken onder andere in <i>Kindertijd</i>.</p>
MEDEWERKERS	Hester Hulpia in samenwerking met Brecht Peleman (UGent) & Lisandre Bergeron-Morin (UGent)
FINANCIERING	FWO (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek)
LOOPTIJD	2018 – voorjaar 2022

4.2 Doctoraatsonderzoek naar het ondersteunen van professionals in het omgaan met meertaligheid

ACTIE	<p>In het PRO-M-project lopen onder meer vier doctoraatstrajecten. VBJK is nauw betrokken bij het doctoraat van Brecht Peleman, dat vanuit een sociaal-pedagogisch perspectief de professionele ontwikkeling van ECEC-professionals werkzaam in contexten van meertaligheid en diversiteit bestudeert. Het onderzoek bestaat uit verschillende deelstudies die perspectieven verkennen van meertalige kinderen, meertalige ouders en professionals op hun wederzijdse relatie en interacties. Daarnaast gaat de studie dieper in op de vraag hoe</p>
-------	--

	medewerkers het best ondersteund worden in het omgaan met meertaligheid en linguïstische diversiteit.
BEHAALD RESULTAAT 2021	Vanwege de coronapandemie hebben in 2021 verschillende wijzigingen plaatsgevonden aan de verschillende deelstudies waardoor het doctoraatstraject vertraging heeft opgelopen. In december 2021 werd een wetenschappelijk artikel ingediend over een kwantitatieve deelstudie naar de associatie tussen ondersteuning van kinderbegeleiders en meertalige praktijken ten aanzien van kinderen en ouders. Het manuscript is momenteel <i>under review</i> .
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	Finalisatie van het onderzoeksproject.
MEDEWERKERS	Brecht Peleman (UGent), Michel Vandenbroeck (promotor) & Hester Hulpia (begeleidingscommissie)
FINANCIERING	FWO (Fonds Wetenschappelijk Onderzoek)
LOOPTIJD	2018 - 2022

5 De stem van kinderen en ouders in de uitbouw van buitenschoolse opvang en activiteiten

5.1 Inspiratie bieden voor een kwaliteitsvolle uitbouw van buitenschoolse opvang en activiteiten

ACTIE	<p>Sinds 2021 is het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA) in werking getreden. Het decreet heeft drie doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kinderen speelmogelijkheden en ontplooiingskansen, maar ook keuzevrijheid en recht op rust geven; • ouders de mogelijkheid bieden om werk, opleiding en gezin vlot te combineren; • een aanbod buitenschoolse opvang en activiteiten creëren dat toegankelijk en betaalbaar is voor iedereen. <p>Het lokaal bestuur heeft de regie in handen en stippelt met de verschillende partners een lokaal buitenschools beleid uit. VBJK wil de inzichten uit onderzoeksprojecten naar wat kinderen en ouders belangrijk vinden in opvang en vrije tijd actief inbrengen in de zoektocht naar de invulling van een vernieuwd aanbod Buitenschoolse Opvang en Activiteiten.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>In 2021 nam VBJK deel aan de werkgroep 'Inspiratiekader geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten'. Deze werkgroep werd ingericht door agentschap Opgroeien. Medewerkers uit de diverse sectoren betrokken bij buitenschoolse opvang en activiteiten co-creëerden een inspiratiekader dat lokale besturen en organisaties doet reflecteren over de kwaliteit en toegankelijkheid van het aanbod.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Via deelname aan het project 'Buitenschoolse buitenkans' (PWO-onderzoek Arteveldehogeschool) bijdragen aan de ontwikkeling van prototypes die het decreet BOA omzetten in een haalbare en ambitieuze praktijk. • VBJK draagt bij aan de verdere ontwikkeling van het inspiratiekader door inspirerende onderzoeksresultaten en materialen te ontsluiten via de miniwebsite van Opgroeien over het inspiratiekader.
MEDEWERKERS	Sandra Van der Mespel, Caroline Boudry & Brecht Peleman
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	2021 – 2022

6 Competente en diverse teams en duurzame tewerkstelling in basisvoorzieningen voor jonge kinderen

6.1 Inspirerende praktijken en methoden van permanent leren ontwikkelen

6.1.1 Professionele leergemeenschappen in opvang en onderwijs voor jonge kinderen ontwikkelen (REC: Reflection, Education and Care)

ACTIE	<p>Initiatieven die inzetten op een betere samenwerking en afstemming tussen kinderopvang en onderwijs, botsen vaak op een verschil in visie en praktijk tussen kinderopvang (zowel baby's en peuters als schoolgaande kinderen) en onderwijs. Er is een sterke vraag naar methoden om een dialoog en gezamenlijk reflectieproces op te zetten waarin kinderopvang en onderwijs elkaars perspectief en praktijk verkennen. In het REC-project onderzoeken en ontwikkelen we methoden om deze interprofessionele dialoog vorm te geven. In Vlaanderen werken we hierin samen met Arteveldehogeschool.</p> <p>Internationaal wordt dit Erasmus+ project gecoördineerd door Partners Hungary Foundation. Het partnerschap bestaat uit onderzoeks- en trainingscentra uit België (VI), Kroatië, Hongarije en Slovenië. 'Collaborative reflective methods' vormt het centrale thema van de internationale samenwerking en uitwisseling.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming met internationale partners over doel en methodiek van het project. • Deelname aan internationale training in Slovenië over het ontwikkelen van professionele leergemeenschappen en reflectiemethodieken (peer observations; video coaching; Wanda) • Voorbereiding opstart professionele leergemeenschappen: op twee locaties (Gent en Brugge) is er een professionele leergemeenschap waaraan medewerkers van een buitenschools opvanginitiatief en een kleuterschool samen deelnemen. De deelnemers zullen elkaar op regelmatige basis ontmoeten (6-wekelijks), onder begeleiding van een procesbegeleider van VBJK / Arteveldehogeschool. Met behulp van verschillende reflectiemethoden beogen ze de kwaliteit van opvang en onderwijs voor jonge kinderen en van de onderlinge samenwerking te verbeteren. • Focusgroepen met de betrokken teams en directie om hun noden te verkennen.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiden en begeleidingen van professionele leergemeenschappen in Brugge en Gent. • Deelnemen aan een methodologische training over Most Significant Change als kwalitatieve evaluatiemethode. • Bijdragen aan een handboek over de ontwikkeling van professionele leergemeenschappen en het gebruik van groepsreflectiemethoden.
MEDEWERKERS	Nima Sharmahd (projectverantwoordelijke), Brecht Peleman & Sandra Van der Mespel
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+), partnerschapsakkoord Opgroeien (co-financiering personeelsmiddelen).
LOOPTIJD	2021 – 2023

6.1.2 Wanda-methode breder verspreiden

ACTIE	Wanda is een wetenschappelijk onderbouwde methode die het reflecteren in groep ondersteunt. Goede pedagogiek vraagt immers om reflectieve medewerkers die bereid zijn te leren van en met elkaar, van de kinderen en gezinnen en van de buurt in een superdiverse samenleving. In de voorbije jaren werd de Wanda-methodiek geïntroduceerd in verschillende landen (België, Kroatië, Hongarije, Slovenië, Tsjechië, Estland, Letland, Noorwegen en Nederland). Een recente evaluatie van Wanda toont dat de methode sterk wordt gewaardeerd. We ondernemen acties om het gebruik van de methode te versterken en/of te verruimen.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Train de trainer over werken met Wanda voor 50 pedagogisch coaches die voorschoolse voorzieningen in Servië begeleiden bij de implementatie van het nieuwe curriculum. • Integratie van de Wanda-methode in het REC-project. Als een onderdeel van de disseminatie activiteiten op het einde van het REC-project, zullen we Wanda (terug) onder de aandacht brengen van kinderopvang en kleuteronderwijs.
MEDEWERKERS	Nima Sharmahd & Sandra Van der Mespel
FINANCIERING	Inkomsten verkoop en training

6.1.3 Jobshadowing als methode voor leeruitwisseling ontwikkelen (JoKo – SWITCH 2.0)

ACTIE	<p>Jobshadowing of wissellieren is een methode om (1) medewerkers de kans te geven hun competenties via werkplekleren en praktijkgerichte methoden te versterken en (2) te leren van elkaar. Concreet krijgen medewerkers uit verschillende voorzieningen de kans om te gaan jobshadowen in een andere voorziening. Hun ervaringen nemen ze vervolgens mee naar hun eigen werkplek. Samen met hun team verkennen ze hoe ze hun individuele leerervaringen kunnen benutten om als team te leren en te sleutelen aan de (pedagogische) kwaliteit in de voorziening.</p> <p>We experimenteerden reeds in verschillende projecten met deze methode, zowel in het kader van internationale uitwisseling als in het kader van uitwisseling tussen voorzieningen in Vlaanderen. In 2019-2020 werkten we in het JoKo-project deze methode verder uit voor de kinderopvang in Vlaanderen.</p> <p>Door de coronapandemie werden de jobshadowingtrajecten echter vroegtijdig afgerond. In het project SWITCH 2.0 pikken we de draad terug op en organiseren we nieuwe jobshadowingtrajecten. We beogen twee verschillende doelgroepen. Ten eerste richten we ons op leeruitwisseling tussen de KOALA-netwerken. Gezien de KOALA-netwerken nog in volle ontwikkeling zijn, is er veel interesse om van elkaar te leren. Ten tweede richten we ons op leeruitwisseling tussen enerzijds inclusiecoaches in de Centra voor Inclusieve Kinderopvang en anderzijds Pedagogisch ondersteuners actief in de kinderopvang. Via leeruitwisseling kunnen zij elkaar inspireren in het werken aan kwalitatieve en inclusieve basisvoorzieningen voor jonge kinderen en hun gezinnen.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Recruteren van kandidaat-deelnemers aan de jobshadowing; • Leerbehoeften en mogelijke leerwerkplekken in kaart brengen; • Opstart van de eerste jobshadowingtrajecten; • Deelnemen aan een lerend netwerk over leeruitwisseling met de andere projectpartners die met middelen van ESF leeruitwisseling organiseren (met name Blenders, Time4society, Acerta).
MEDEWERKERS	Veerle Vervaeet in samenwerking met Linds De Maere (VCOK)

FINANCIERING	ESF Vlaanderen
LOOPTIJD	2022 – 2023
6.1.4 BLINK	
ACTIE	BLINK is een online leerplatform ontwikkeld vanuit VVSG voor professionals in de kinderopvang. BLINK wil kennis en vaardigheden aanreiken aan professionals die reeds werkzaam zijn in de opvang.
BEHAALD RESULTAAT 2021	Met het oog op het ontsluiten van reeds bestaande materialen, werd in voorjaar 2021 een document aangeleverd met links naar relevant videomateriaal en naar de beschrijving ervan op onze publicatiepagina. In het najaar 2021 werd advies verleend aan VVSG voor de module 'inrichting', onder meer vanuit het Educas-project.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	In 2022 staat VBJK in voor de ontwikkeling van modules over volgende thema's: <ul style="list-style-type: none"> • reflecteren; • verslag van de dag; • kindobservaties bespreken in team; • kindobservaties bespreken met ouders. Daarnaast werken we mee aan de ontwikkeling van BlinkTV.
MEDEWERKERS	Jan De Mets, Sandra Van der Mespel, Caroline Boudry, Nima Sharmahd, Hester Hulpia & Mike De Cloedt
FINANCIERING	VVSG, Vlaams Welzijnsverbond, Mentos
LOOPTIJD	2021 – 2022

6.2 Actieonderzoek naar het versterken van kinderbegeleiders in de opvang en begeleiding van schoolgaande kinderen (DuJo)

ACTIE	<p>In het DuJo-project zet VBJK in op Duurzame Jobs in opvang en begeleiding van schoolgaande kinderen. Dit doen we door in drie proeftuinen te experimenteren met de nieuwe functie 'kinderbegeleider in kleuteronderwijs en opvang'. Concreet werkt een kinderbegeleider zowel in de voor- en/of naschoolse opvang van de kinderen als in de kleuterklas ter ondersteuning van de kleuterleerkracht. Via deze nieuwe functie ambiëren we volgende meerwaarde voor verschillende betrokkenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kinderbegeleider: meer aantrekkelijk werkrooster en inhoudelijk boeiende job; • Kleuterleerkracht: samenwerken met een kinderbegeleider die kinderen in andere contexten kent en die expertise binnenbrengt in het creëren van een zorgzame speelomgeving (met kleine en grote groepen kinderen); • Kinderen en ouders: een zorgzame speelleeromgeving waarin welzijn, spelen en leren even belangrijk en met elkaar verbonden zijn; een betere overgang en afstemming tussen buitenschoolse opvang en (kleuter)onderwijs. <p>VBJK coördineert dit project en voert het uit in samenwerking met Arteveldehogeschool en VVSG.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	In samenwerking met VVSG selecteerden we drie proeftuinen in Brugge, Evergem en Gent. In elke proeftuin zijn een buitenschools opvanginitiatief (ingericht door een lokaal bestuur) en een school betrokken. Met de leidinggevenden en de personeelsdienst van het betrokken lokaal bestuur werd de nieuwe functie voorbereid. We maakten onder meer werk van een functiebeschrijving, het werkrooster, contract, overeenkomst tussen opvanginitiatief en school. Waar

	<p>nodig, adviseerde Acerta over arbeidsrechtelijke en juridische vragen. Daarnaast werd in elke proeftuin een begeleidingstraject met kinderbegeleiders en kleuterleerkrachten opgestart. Helaas had de coronagolf in het najaar grote impact op het begeleidingstraject. Door het personeelstekort in de drie proeftuinen kon enkel de eerste kennismakingsessie plaatsvinden en werd het traject on-hold gezet tot en met de kerstvakantie.</p> <p>We organiseerden twee bijeenkomsten van de adviesgroep met stakeholders uit opvang en onderwijs om het proces mee op te volgen en feedback te geven. Bijzondere aandacht besteedden we aan de structurele knelpunten die een bredere uitrol van de functie kinderbegeleider in kleuteronderwijs en opvang bemoeilijken. Door deze knelpunten goed te documenteren, willen we de nodige input leveren voor de projecten doorgaande lijn.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden en evalueren van drie proeftuinen (Brugge, Evergem, Gent) waarin minstens een kinderbegeleider gedurende een schooljaar werkt in de functie 'kinderbegeleider in kleuteronderwijs en opvang'. • Evaluatierapport dat antwoord biedt op volgende onderzoeksvragen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Wat zijn mogelijke organisatiemodellen voor de functie van kinderbegeleider in opvang en kleuteronderwijs? ○ Wat zijn organisatorische condities voor de functie van kinderbegeleider in opvang en kleuteronderwijs? ○ Welke knelpunten in regelgeving en financiering bemoeilijken momenteel de uitrol van een functie kinderbegeleider in opvang en kleuteronderwijs? ○ Wat is de impact op vlak van werkbaar werk, de samenwerking tussen kinderopvanginitiatief en school en pedagogische continuïteit? ○ Hoe heeft het begeleidingstraject een impact op de visie van kinderbegeleiders en leerkrachten t.o.v. de eigen en elkaars rol inzake het realiseren van een zorgzame speelleeromgeving bij jonge kinderen? • Twee bijeenkomsten van de adviesgroep om het proces mee op te volgen en feedback te geven.
MEDEWERKERS	Sandra Van der Mespel & Caroline Boudry
FINANCIERING	ESF Vlaanderen
LOOPTIJD	Fase 1: 2020 – fase 2: 2021 – 2022

6.3 Actieonderzoek naar de positie en rol van kinderbegeleiders in kleuteronderwijs (VALUE)

ACTIE

Naast de leerkrachten werken andere medewerkers in onze kleuterscholen die vaak een belangrijke zorgrol opnemen. Denk aan de kinderbegeleid(st)ers die in de kleuterklassen worden ingezet, maar ook medewerkers die instaan voor middagopvang, naschoolse opvang ... Uit eigen onderzoek⁶ weten we dat deze kinderbegeleiders vaak weinig betrokken zijn bij overleg en planning en weinig kansen hebben op professionele ontwikkeling. Daarnaast is de samenwerking

⁶ Peeters, J., Sharmahd, N., & Budginaitè, I. (2016). *Professionalisation of Childcare Assistants in Early Childhood Education and Care (ECEC): Pathways towards Qualification*. NESSET II report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

	<p>tussen leerkrachten en kinderbegeleiders vaak beperkt. Dit belemmert een geïntegreerde benadering van zorg en leren.</p> <p>In het VALUE-project onderzoeken we hoe (1) de positie en rol van kinderbegeleiders in kleuterscholen en (2) de samenwerking tussen leerkrachten en kinderbegeleiders kan worden versterkt. Dit gebeurt via literatuuronderzoek en actieonderzoek in pilootscholen in Vlaanderen, Slovenië, Portugal en Denemarken. Daarnaast worden de verschillende betrokkenen (pilootscholen, onderwijskoepels, administraties, lokale besturen en hogeschoolopleidingen) samengebracht in een adviesgroep waar de onderzoeksresultaten worden gedeeld en besproken.</p> <p>VBJK is coördinator van dit VALUE-project. Aan het project nemen onderzoeksinstituten en opleidingsorganisaties uit Vlaanderen, Portugal, Slovenië en Denemarken deel. In Vlaanderen werken we samen met Erasmushogeschool en Karel de Grote Hogeschool.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>Via een persactie werden de aanbevelingen voor beleid en praktijk en de andere projectresultaten (onder meer een podcast en een roadmap over de samenwerking tussen kleuteronderwijzers en kinderbegeleiders) van het VALUE project onder de aandacht gebracht. Zo publiceerde De Standaard een artikel over de positie van kinderbegeleiders (kinderverzorgers) in het kleuteronderwijs.</p> <p>De aanbevelingen werden door verschillende onderwijsinstellingen, lokale besturen en expertisecentra ondertekend. De ondertekenaars engageerden zich om de aanbevelingen breed te verspreiden in hun netwerk. Dit resulteerde in een bespreking van de aanbevelingen in de Commissie voor Onderwijs van het Vlaams Parlement.</p>
MEDEWERKERS	Sandra Van der Mespel, Katrien Van Laere & Hester Hulpia
FINANCIERING	Europese Commissie (Erasmus+, VALUE-project).
LOOPTIJD	2018 – februari 2021

6.4 Beleid en praktijk inspireren en ondersteunen bij het ontwikkelen van het beroepenveld voor Opvang en Onderwijs voor Jonge Kinderen

ACTIE	<p>Net als Vlaanderen kampen tal van andere Europese landen met een tekort aan goed opgeleide professionals in de Opvang en Onderwijs voor Jonge Kinderen.</p> <p>Verschiedende aspecten dragen bij aan dit tekort, onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekorten in de initiële opleiding; • knelpunten op vlak van werkbaarheid van de job (bv. verloning, werkuren, werkdruk); • gemis aan ondersteuning en kansen om te leren op de werkvloer. <p>VBJK volgt op wat onderzoek leert over het creëren van duurzame jobs en pedagogische kwaliteit. Daarnaast houdt VBJK vinger aan de pols van inspirerende praktijken en beleidsinitiatieven in andere Europese landen en op Europees niveau. Deze expertise benutten we om in Vlaanderen mee het debat te voeren en uitwisseling te creëren over de ontwikkeling van competente en diverse teams in de Vlaamse kinderopvang en kleuteronderwijs, zowel op niveau van de basisedwerkers als de leidinggevenden.</p>
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>VBJK nam deel aan verschillende adviesgroepen van onderzoeks- en innovatieprojecten van partners die inzetten op professionalisering en jobbeleving van kinderopvangmedewerkers (zie overzicht deelname aan beleidsadviesraden en werkgroepen).</p> <p>Daarnaast namen we een adviesrol op bij masterproeven van studenten Master Sociaal Werk en Master Pedagogische Wetenschappen (onder leiding van Prof. Michel Vandenbroeck) over het thema professionalisering. Deze masterproeven leverden enkele markante resultaten op over de initiële opleiding van</p>

	<p>kinderbegeleiders en de haperende instroom in de kinderopvangsector van afgestudeerden uit het zevende jaar Kinderzorg en Pedagogiek van het Jonge Kind.</p> <p>We volgden de evolutie naar de inzet van pedagogische bachelors met VIA6 middelen op en verkenden welke rol VBJK hierin kan spelen. In overleg met agentschap Opgroeien en de opleidingen PJK werd besloten om in te zetten op een verbindende rol. VBJK zette in op uitwisseling over de inzet en opleiding van pedagogisch coaches met de betrokken opleidingen en de verschillende contexten (Mentes, gezinsopvang en 'grotere' kinderopvangvoorzieningen) waarin pedagogisch coaches tewerkgesteld worden.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemen aan werkgroep Workforce georganiseerd door agentschap Opgroeien; • Het debat over de Workforce kinderopvang voeden door onderzoeksresultaten en inspirerende praktijken in te brengen in overleg met agentschap Opgroeien en/of andere werkveldactoren. • Deelnemen aan overleg tussen de kinderopvangsector en opleidingen die toeleiden tot de job van kinderbegeleider; • Uitwisseldag organiseren met en voor de kinderopvangsector en de opleidingen PJK met als doel: elkaar inspireren over de opleiding en inzet van pedagogisch coaches en ruimte creëren om samen te denken over vragen / knelpunten die zich stellen; • In samenwerking met UGent (masterproeven), evaluatieonderzoek uitvoeren naar het kwalificatietraject op maat van kinderbegeleiders gezinsopvang (met name, de begeleiding door mentoren, het assessment in de testcentra en de opleidingsmodules ingericht door de CVO's). • Uitwerken van een Erasmus+ KA2 project over leidinggevend in de kinderopvang (LINES). Dit project wordt gecoördineerd door ICDI, en uitgevoerd met partners uit Italië, Slovenië en Kroatië. In het LINES-project wordt een competentieprofiel voor leidinggevend in ECEC ontwikkeld en onderzocht hoe deze gebruikt kan worden in opleidingen en door organisatoren van ECEC.
MEDEWERKERS	Sandra Van der Mespel, Nima Sharmahd & Hester Hulpia
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	2020 - 2022

6.5 Actieonderzoek naar inclusief leiderschap in basisvoorzieningen voor jonge kinderen (ILIAS)

ACTIE	<p>ILIAS, Inclusief Leiderschap in het Aanmoedigen van Samenwerking, zet in op het versterken van inclusief leiderschap in basisvoorzieningen voor jonge kinderen. ILIAS richt zich tot personen met een leidinggevende functie en dit uit verschillende sectoren (kinderopvang baby's en peuters, kinderopvang schoolgaande kinderen, kleuteronderwijs en preventieve gezinsondersteuning).</p> <p>Samen met twee Vlaamse pilots per sector en drie transnationale partners (uit Italië, Slovenië en Kroatië) zetten we in op de rol van leidinggevend in basisvoorzieningen voor jonge kinderen in het versterken van samenwerking binnen een divers team. Zo hoopt ILIAS ervoor te zorgen dat medewerkers zich autonoom, verbonden en competent voelen.</p> <p>Het ILIAS-projectteam laat zich in dit proces bijstaan door een adviesgroep en een externe consultant.</p>
-------	--

BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>Met Vlaamse partners werd een ILIAS-traject gestart bestaande uit een kick-off, een lerend netwerk en individuele ondersteuning van de acht pilots. In dit ILIAS-traject gaan leidinggevenden van basisvoorzieningen voor jonge kinderen aan de slag met volgende vragen: hoe kan je je leiderschap versterken zodat iedereen het gevoel heeft erbij te horen en van elkaar kan leren? Hoe maak je van je team een sterke professionele leergemeenschap?</p> <p>Daarnaast is er het transnationale <i>mutual learning</i>-traject. In 2021 kwamen we met deze groep één keer online samen. Er waren met elk van de partners ook twee individuele online overlegmomenten.</p> <p>In het ILIAS-traject wordt het ILIAS-projectteam ook gevoed door een externe consultant (Karen Wouters van Workitects) en een adviesgroep waarmee we jaarlijks de inhoud en het proces van ILIAS bespreken.</p>
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<p>In het Vlaams ILIAS-traject gaan leidinggevenden verder aan de slag met hun eigen leervragen. Hiervoor komen ze samen in een lerend netwerk en worden individuele ondersteuningsmomenten voorzien.</p> <p>Daarnaast is er het transnationale <i>mutual learning</i>-traject. In 2022 organiseren we een online tweedaagse en een real life studiebezoek (dit laatste onder voorbehoud) voor de transnationale partners en de Vlaamse partners, zodat beiden geïnspireerd raken en expertise kunnen uitwisselen over het thema Inclusief leiderschap.</p> <p>In 2022 voorzien we een samenkomst met de adviesgroep en de externe consultant, zowel als onze <i>critical friend</i>, maar ook om inspiratie te bieden en als ambassadeurs voor de ILIAS-tools.</p> <p>In 2022 worden ILIAS-tools ontwikkeld (o.m. inspiratiegids en podcast) die zullen voorgesteld worden op een slotevent.</p>
MEDEWERKERS	Hester Hulpia , in samenwerking met Jan De Mets & Marijke Cornelis (SDL) & Jef Scheirlinck (VCOK)
FINANCIERING	ESF Vlaanderen
LOOPTIJD	September 2020 – eind 2022

6.6 Beschrijving van het Vlaamse ECEC-systeem in een internationale context (SEEPRO, TALIS Starting Strong, Bloomsburry)

ACTIE	<p>Als expert wordt VBJK regelmatig gevraagd om het Vlaamse ECEC-systeem te beschrijven en te analyseren. Hiervoor maakt VBJK gebruik van documentanalyse (beleids- en onderzoeksdocumenten en interviews met key experts).</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEEPRO - Systems of Early Education and Professionalisation. Deze studie doet onderzoek naar de beroepsprofielen, de initiële opleiding, professionele ontwikkeling en arbeidsvoorwaarden van medewerkers in Opvang en Onderwijs voor Jonge Kinderen in verschillende Europese landen. De website www.seeepro.eu biedt momenteel een beschrijving van 30 landen. In 2021-2022 wordt er gewerkt aan een update. VBJK werkt in samenwerking met Florence Pirard (Universiteit Luik) aan een update van het Belgische country report. • TALIS starting strong. Agentschap Opgroeien besliste om deel te nemen aan de meest recente TALIS-Starting-Strong-studie. In deze studie zullen ook kinderbegeleiders en verantwoordelijken uit de opvang voor kinderen < 3 jaar en in de kleuterschool worden bevraagd om een zicht te krijgen op hun competenties, opleidingsniveau en de mate waarin deze opleiding hen voorbereidt op het dagdagelijkse werk, arbeidsomstandigheden, bijscholingsmogelijkheden, ervaringen en tevredenheid. Er worden ook een aantal nieuwe thema's aangesneden, zoals oog
-------	--

	<p>voor diversiteit, digitalisering, warme overgang ... Deze bevraging zal plaatsvinden in 2024. Voorafgaand dient een valideringstraject gelopen te worden. Hiervoor dient VBJK focusgesprekken met basisedwerkers uit de sector te voeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bloomsburry wil als gerenommeerde uitgeverij een website ontwikkelen met een overzicht van relevante thema's uit ECEC van over de hele wereld (meer bepaald: toegankelijkheid; observeren en evalueren; meertaligheid; communicatie en taalontwikkeling; community involvement & public engagement; curriculum; initiële opleiding; management, leiderschap en governance; profesionalisering en CPD; special needs; transitie)
BEHAALD RESULTAAT 2021	<ul style="list-style-type: none"> • SEEPRO: opstart pas in 2022 • TALIS starting strong: VBJK contacteerde in 2021 verscheidene organisaties in de zoektocht naar respondenten voor de focusgesprekken. In 2021 vonden ook de voorbereidende meetings plaats met Agentschap Opgroeien. • Bloomsburry: opstart pas in 2022
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • SEEPRO: up-to-date country report dat een beschrijving biedt van de huidige stand van zaken en uitdagingen op vlak van professionalisering van medewerkers in Opvang en Onderwijs voor Jonge Kinderen. • TALIS starting strong: samen met UGent en agentschap Opgroeien zal VBJK focusgesprekken en individuele interviews organiseren en hierover rapporteren in het kader van het valideringsonderzoek van de TALIS-bevragingsinstrumenten. • Bloomsburry: beschrijving van twee thema's professionalisering en transitie in een kort artikel (1000-1500 woorden)
MEDEWERKERS	Hester Hulpia, Katrien Van Laere, Nima Sharmahd & Sandra Van der Mespel, samen met vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek, UGent
FINANCIERING	<ul style="list-style-type: none"> • SEEPRO • TALIS – partnerschapsakkoord Opgroeien • Bloomsburry
LOOPTIJD	2021 - 2022

7 Inzichten en inspirerende praktijken breed verspreiden

7.1 Kindertijd: het nieuwe pedagogisch tijdschrift voor medewerkers uit basisvoorzieningen voor jonge kinderen

ACTIE	Kindertijd, het blad voor en door begeleiders van jonge kinderen, wil informeren, inspireren en innoveren. Het blad wil de kinderbegeleider versterken en waarderen, op een laagdrempelige, verbindende en positieve manier. Kindertijd is een blad voor en door mensen die in hun job werken met jonge kinderen en hun ouders, voornamelijk in voorschoolse en buitenschoolse kinderopvang, maar ook in de instap- en kleuterklassen, of de Huizen van het Kind.
BEHAALD RESULTAAT 2021	Kindertijd werd succesvol gelanceerd in oktober 2021. Het vooropgestelde aantal abonnees (500) werd behaald en overschreden (meer dan 600 eind 2021). Het blad werd goed onthaald in de sector. In 2021 verschenen twee nummers. Het blad leeft ook op de Facebook-, LinkedIn- en Instagram-pagina's van VBJK. Op vbjk.be/nl/magazines heeft het blad nu ook een eigen deel van de site, waarop de eerste artikels zijn gepubliceerd.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<p>In 2022 verschijnt het tijdschrift in februari, april, juni, oktober en december. Vijf keer per jaar wil <i>Kindertijd</i> de kinderbegeleiders informeren, inspireren, verbinden, versterken en waarderen.</p> <p>Het tijdschrift wordt promotioneel ondersteund via Facebook, Instagram en LinkedIn en via corporate mails om abonneementen te werven. Streefdoel voor 2022 is om af te kloppen op 750 abonnees, om zo het volgende jaar door te groeien naar 1000 exemplaren.</p> <p>Daarnaast werken we ook aan een eerste online Kindertijd-evenement tijdens de Week van de Kinderbegeleider in oktober 2022.</p>
MEDEWERKERS	Wouter Bulckaert (projectverantwoordelijke), Caroline Boudry, Fran Devos, Sandra Van der Mespel & Mike De Cloedt
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord agentschap Opgroeien, inkomsten abonneementen en verkoop.
LOOPTIJD	Doorlopend

7.2 Toegankelijke en gebruiksvriendelijke website

ACTIE	De VBJK-website vormt een belangrijk communicatiemiddel om de expertise en materialen van VBJK te ontsluiten.
BEHAALD RESULTAAT 2021	<p>Naast het up-to-date houden van de website, hebben we verder ingezet op het verbeteren van de structuur met als doel een coherenter doorverwijzing en linken tussen de webpagina's.</p> <p>Daarnaast gingen we in 2021 van start met de uitwerking van themapagina's die fungeren als vertrekpunt voor de bezoeker. Van daaruit kan de bezoeker doorklikken naar zowel projectpagina's als publicatiepagina's. Naast de meest relevante en up-to-date rapporten, verslagen, presentaties ... die men er kan downloaden, kan men er vaak ook filmfragmenten bekijken of podcasts beluisteren die embedded staan (zie bv. de themapagina Partnerschap met ouders).</p> <p>In oktober 2021 lieten we een upgrade (naar Laravel Nova) van onze website uitvoeren omwille van het stopzetten van de <i>security updates</i> voor het verouderde webframework (CakePHP version 6). De upgrade moet er eveneens voor zorgen dat aanpassingen aan de website makkelijker worden (en minder kosten aan ontwikkeling door Code D'or). Het nieuwe Laravel Nova-webframework heeft namelijk meer geavanceerde functies en ontwikkelingsstools die de 'snelle'</p>

	ontwikkeling van webapplicaties mogelijk maken. Naast de upgrade werd een nieuwe functionaliteit toegevoegd, met name de integratie van miniwebsites. De miniwebsite-functionaliteit moet er in de toekomst voor zorgen dat we niet langer gebruik moeten maken van externe platformen zoals WordPress en Weebly om project websites te ontwikkelen. Zo vermijden we hosting kosten voor dergelijke externe platformen. Daarnaast zorgt dit er voor dat de bezoeker op onze website blijft en het overzicht behouden blijft. De Reflectiewaaijer werd inmiddels ontwikkeld met behulp van deze nieuwe functionaliteit.
VOOROPGESTELD RESULTAAT 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Themapagina's verder ontwikkelen • Zoekfunctie op de website verbeteren
MEDEWERKERS	Mike De Cloedt in samenwerking met alle VBJK-medewerkers
FINANCIERING	Partnerschapsakkoord Opgroeien
LOOPTIJD	Doorlopend

8 Deelname aan beleidsadviesraden en werkgroepen in 2021

- **Borging MeMoQ**, ingericht door Agentschap Opgroeien.
Deze werkgroep ondersteunt Agentschap Opgroeien bij het ontwikkelen van acties om de kinderopvangsector te sensibiliseren en ondersteunen in het werken vanuit het Pedagogische Raamwerk, met het MEMOQ-kader en bijhorende instrumenten.
- **Overleg bacheloropleiding Pedagogie van het Jonge Kind**, ingericht door de Hogescholen die de PJK-opleiding aanbieden.
Platform waar de verschillende hogescholen, Agentschap Opgroeien en VBJK uitwisselen over ontwikkelingen en uitdagingen in de opleiding. Waar nodig, worden er afspraken gemaakt over gezamenlijke acties.
- **Opleidingsadviesraden Pedagogie van het Jonge Kind**
Om vinger aan de pols te houden van de ontwikkelingen en uitdagingen in de opleiding Pedagogie van het Jonge Kind neemt VBJK deel aan de opleidingsadviesraden van de drie hogescholen die de opleiding aanbieden.
- **Ambtelijke werkgroep 'Investeren in de omgeving van kinderen: transities' (inclusief werkgroep pedagogische continuïteit en werkgroep transitie voor lokale besturen)**, ingericht door de departementen onderwijs, welzijn, inburgering en armoedebestrijding.
Doel is een gezamenlijke visie ontwikkelen op de transitie tussen thuis, kinderopvang en de kleuterschool en acties formuleren over een warme transitie voor alle kinderen. VBJK is als externe consultant betrokken in dit proces.
- **Sectoroverleg Kinderopvang**, ingericht door Agentschap Opgroeien.
Dit overlegorgaan brengt vertegenwoordigers uit de kinderopvang samen en informeert hen over ontwikkelingen relevant voor de kinderopvang.
- **Resonsansgroep inclusieve kinderopvang**, ingericht door Agentschap Opgroeien.
Forum waar verschillende stakeholders betrokken bij inclusieve kinderopvang het inclusieve beleid van Opgroeien bespreken en opvolgen.
- **Adviesraad Gezin**, ingericht door VGC.
De adviesraad Gezin van de VGC brengt advies uit over thema's die gelinkt zijn aan het VGC-beleid rond gezin, bijvoorbeeld kinderopvang, armoedebestrijding en preventieve gezinsondersteuning. De adviesraad is samengesteld uit een diverse groep van professionals, vrijwilligers of gebruikers van het Nederlandstalige Brusselse netwerk.
- **Resonansgroep PWO-onderzoek Jobbeleving in de opvang van baby's en peuters**
Dit onderzoek uitgevoerd door het Expertisecentrum Pedagogische Ondersteuning in Kinderopvang en School (Karel de Grote Hogeschool) wil inzicht verwerven in de jobbeleving van kinderbegeleiders, manieren ontwikkelen om dit op verschillende niveaus zichtbaar te maken en handvatten benoemen om de jobbeleving positief te beïnvloeden. VBJK neemt deel aan de resonansgroep.
- **Klankbordgroep Readyzstay**
In Readyzstay gaat Arteveldehogeschool na wat startende begeleiders van de groepsopvang baby's en peuters nodig hebben om kwaliteitsvol en duurzaam in de groepsopvang te blijven werken. Er wordt ingezet op de ontwikkeling van een online platform (Koprol) om kinderbegeleiders te ondersteunen doorheen hun loopbaan. VBJK neemt deel aan de klankbordgroep.
- **Klankbordgroep Erasmus+-project 'TRACKS' (TRANSitions Children & Kindergarten)**
TRACKS (project van Steunpunt Diversiteit en Leren en Arteveldehogeschool) focust op het inzetten van video coaching om begeleiders van kinderen tussen 0 en 6 jaar te ondersteunen in

het aangaan van kwaliteitsvolle interacties met jonge kinderen. VBJK nam deel aan de klankbordgroep van het project.

- **Klankbordgroep** in het kader van onderzoek aan het kenniscentrum Urban Coaching and Education, Erasmushogeschool Brussel
- **Resonansgroep Onderweg met kinderen op de vlucht**
Het onderzoek 'Onderweg, met belevingsonderzoek werken aan het welbevinden van kinderen op de vlucht' liep van 2019 tot 2021 aan het expertisecentrum voor pedagogische ondersteuning van de Karel de Grote Hogeschool. Het onderzocht hoe kinderen op de vlucht die in opvangcentra verblijven hun schooltijd en hun vrije tijd beleven. VBJK nam deel aan de resonansgroep.
- **Reviewcommissie Educatieve Bachelor Kleuteronderwijs Arteveldehogeschool**
Sandra Van der Mespel nam als commissielid deel aan de opleidingsreview van de Educatieve Bachelor Kleuteronderwijs van de Arteveldehogeschool.
- **Klankbordgroep Nieuwe krachten voor de Kinderopvang**
De projecten Nieuwe krachten voor de kinderopvang (gefinancierd door ESF) willen de instroom van kwetsbare werkzoekenden en niet-beroepsactieven in de functie van kinderbegeleiders in de kinderopvang voor baby's en peuters stimuleren en versterken. De projecten organiseren en voeren een geïntegreerd en kwalificerend begeleidings- en opleidingstraject uit voor toekomstige kinderbegeleiders in de kinderopvang voor baby's en peuters. VBJK neemt deel aan de klankbordgroep over deze projecten, ingericht door HIVA en CEGO (begeleiders van het lerend netwerk dat de projecten samenbrengt).
- **Stuurgroep cartografie van de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel**
De cartografie van de Nederlandstalige gezinsvoorzieningen in Brussel brengt de capaciteit en de toegankelijkheid van de Brusselse kinderopvang van baby's en peuters in kaart en geeft een beeld van het veld van de buitenschoolse kinderopvang in Brussel. VBJK nam deel aan de stuurgroep van dit onderzoek.
- **Klankbordgroep Kleu(te)rRijk**
Dit PWO-project (2021-2023) uitgevoerd door de Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen focust op het intercultureel competent omgaan met etnisch-rationale diversiteit in de kleuterklas. VBJK neemt deel aan de klankbordgroep van het project.
- **Klankbordgroep Bach on track**
in het project Back on track van Dienst kinderopvang Stad Gent wordt de inzet van pedagogische bachelors in de kinderopvang voorbereid, uitgerold, gemonitord en geëvalueerd. VBJK neemt deel aan de klankbordgroep van dit project.
- **Commissie databank kwaliteitsvolle methodieken en interventies**, getrokken vanuit agentschap Opgroeien, EXPOO.
- **Leesoffensief adviesraad**
- **ISSA council meeting**
- **Begeleidingscommissie** Melissa Dierckx (UGent) 'Social cohesion in child and family social work'

IV. COMMUNICATIE, PUBLICATIES EN EVENEMENTEN IN 2021

1 Sociale en publieke media

1.1 Website

In 2021 telde de VBJK-website **28 973 bezoekers**, goed voor **40 578 sessies**. Zo tellen we opnieuw meer bezoekers op jaarbasis, na een lichte daling in 2020 (26 093 bezoekers en 36 762 sessies) dat vermoedelijk te wijten was aan de impact van de coronapandemie en bijvoorbeeld het niet plaatsvinden van evenementen.

Mike De Cloedt verzorgt de input voor de website in overleg met alle VBJK-teamleden en zorgt ervoor dat projecten, thema's, evenementen, nieuwsberichten ... up-to-date blijven en aangevuld worden met recent verschenen rapporten, artikels, podcasts, filmmateriaal ...

Wouter Bulckaert verzorgt als persverantwoordelijke de pers- en nieuwspagina's. Daar worden recent verschenen artikels uit de krant en vakbladen gepubliceerd en verschijnen nieuwsberichten uit het werkveld.

Het nieuwe luik *Kindertijd* op onze website biedt bezoekers de mogelijkheid om zich te abonneren, maar bijvoorbeeld ook om nazendingen aan te vragen, adreswijzigingen door te geven, hun abonneenummer of een factuur op te vragen ... Daarnaast vinden ze er het *Kindertijd*-archief waar telkens, een maand na verschijnen van de laatste editie, één of meerdere artikels gratis gedownload kunnen worden.

SAMENGEVAT

In 2021 raadpleegden **28 973 bezoekers** de website van VBJK, samen goed voor **96 228 paginaweergaven**. De meeste bezoekers komen uit Vlaanderen, Nederland en de Verenigde Staten, maar de website werd daarnaast ook geraadpleegd door bezoekers uit **130 landen**.

1 Algemene cijfers bezoekers

Bezoekers	28 973
Nieuwe gebruikers	27 908
Sessies	40 578
Paginaweergaven	96 228

2 Top 5 bezoekende landen

	Aantal gebruikers
België	18 679
Nederland	2 619
Verenigde staten	1 233
Finland	947
China	743

*OPM: - totaal aantal bezoekende landen: 155 (vergelijk met 2020: 130 landen)

- aantal landen met meer dan tien bezoekers per jaar: 66 (vergelijk met 2020: 51 landen)

1.2 Vimeo en Soundcloud

Voor een overzicht van ons beeldmateriaal kunnen medewerkers en verantwoordelijken uit het werkveld, studenten, docenten en iedereen die interesse heeft in het werken met jonge kinderen uiteraard ook nog steeds terecht op ons **Vimeokanaal** (<https://vimeo.com/vbjk>). Het beeldmateriaal over kinderopvang, buitenschoolse opvang en opvoeding van kinderen van 0 tot 12 jaar kan er vrij bekeken worden. In tegenstelling tot vroeger zorgt de nieuwe functionaliteit op onze website ervoor dat we filmfragmenten kunnen **embedden** wat ervoor zorgt dat **kijkers niet langer weggeleid worden naar het externe videoplatform Vimeo** waar ze filmmateriaal vinden dat ze kunnen gebruiken in een teamoverleg, in lerende netwerken, vormingen en opleidingen. Dat komt de zichtbaarheid van VBJK, bij bijvoorbeeld het publiek aanwezig op vormingsmomenten, ten goede.

Het **Soundcloudkanaal** van VBJK biedt de mogelijkheid om podcasts en andere audiofragmenten te ontsluiten. De **podcast *Naar een slimme inzet van kinderverzorgers in de kleuterklas*** werd sinds het verschijnen van het artikel *Kinderverzorger, een onmisbaar maar ondergewaardeerd beroep* op woensdag 24/02/2021 in De Standaard **271 keer beluisterd**.

SAMENGEVAT

Het **online videoarchief** op Vimeo werd in 2021 verder **aangevuld met 25 filmfragmenten**. Ons archief telt momenteel **164 digitale video's**. De jaarstatistieken tonen dat het aantal *plays* in dezelfde lijn ligt als in 2020. We telden dit jaar **7 063 plays** tegenover **7 376** in 2020. Het meest bekeken filmfragment is ***Over de streep*** met 1 229 views. Ons filmmateriaal werd **in 53 landen afgespeeld**. De meeste kijkers komen uit België, Nederland, Canada, Duitsland, Frankrijk, Tsjechië, Italië, Kroatië en Spanje.

1.3 Facebook, Instagram & LinkedIn

VBJK heeft een kanaal op Facebook (www.facebook.com/VBJKvzw), Instagram ([@vbjk_kindertijd](https://www.instagram.com/vbjk_kindertijd)) en LinkedIn (<https://be.linkedin.com/company/vbjk>).

Communicatieverantwoordelijke Wouter Bulckaert onderhoudt het Facebook- en LinkedIn-kanaal met steeds meer eigen inbreng en suggesties en met links die collega's doorgeven. Hij doet dit ook door op structurele basis posts te volgen van belangrijke partners. Eind 2021 heeft de **VBJK-Facebookpagina 1760 volgers** (tegenover 1457 in 2020).

Mike De Cloedt onderhoudt het Instagramaccount dat op een ludieke en laagdrempelige manier *Kindertijd* en VBJK in de kijker zet aan de hand van de coverpagina's van *Kindertijd*, kleurrijke sfeerbeelden van evenementen, uitnodigingen voor webinars en andere evenementen, nieuw verschenen publicaties ... Het volgen van belangrijke partners, kinderdagverblijven, onderwijsinstellingen ... en het liken van voor VBJK relevante posts versterkt het netwerk en vergroot onze zichtbaarheid.

Sinds het aanmaken van onze **Instagramaccount** eind oktober 2021 tellen we **143 volgers**.

Enkele Facebook-berichten werden erg vaak gelezen, gedeeld en zeer hooggewaardeerd:

- 'We houden te weinig rekening met de kinderen' (5 november)
 - o 8.500 keer gelezen
 - o 45 keer gedeeld
 - o 66 reacties, 264 reacties op deelacties
- '9 kinderen per begeleider, dat is gewoon te veel' (12 oktober)
 - o 3572 keer gelezen
 - o 188 keer gedeeld
 - o 42 reacties, 962 reacties op deelacties
- Een mooie gedachte van Wouter Deprez (27 september)
 - o 43.650 keer gelezen
 - o 174 keer gedeeld
 - o 182 reacties, 2911 reacties op deelacties
- 'Bijna 4000 vacatures in de kinderopvang' (24 september)
 - o 6000 keer gelezen
 - o 146 keer gedeeld
 - o 26 reacties, 783 reacties op deelacties
- VALUE onder de loep (23 juni)
 - o 8800 keer gelezen

- 43 keer gedeeld
- 74 reacties, 190 reacties op deelacties
- Aankondiging Kindertijd (23 maart)
 - 9700 keer gelezen
 - 23 keer gedeeld
 - 98 reacties, 140 reacties op deelacties

2 Pers

VBJK haalde in 2021 verscheidene keer de media / pers:

- Kinderverzorger, een onmisbaar maar ondergewaardeerd beroep (De Standaard, 24 februari)
- Kinderverzorgers worden niet doeltreffend ingezet in kleuterklassen (Het Laatste Nieuws, 24 februari)
- *Het Value project: Kleuteronderwijs onder de loep.* (Basis, 12 juni)
- Extra handen op komst in de kleuterklas (De Standaard, 25 augustus)
- Geen huilende kleuters aan de schoolpoort (De Morgen, 31 augustus)
- Project Trampoline pakt vroegtijdig schoolverlaten aan van bij geboorte (Het Nieuwsblad, 10 oktober)

3 Publicaties

3.1 Boeken, rapporten en materialen

Van Laere, K., Sharmahd, N., Lazzari, A., Serapioni, M., Brajčević, S., Engdahl, I., Heimgaertner, H., Lambert, L., Hulpia, H. (2021). *'Governing quality Early Childhood Education and Care in a global crisis: first lessons learned from the COVID-19 pandemic'*, NESET report, Luxembourg: Publications Office of the European Union. doi: 10.2766/642131.

Hulpia, H. (2021). *De rol van de gezinscoach in de brede gezinsondersteuning voor aanstaande en jonge gezinnen in armoede in het realiseren van grondrechten met het oog op structurele kinderarmoedebestrijding*, Gent: VBJK.

Opgroeien, VBJK, VVSG, Opgroeien in Brussel (2021). *Transitie tussen thuis, buurt, kinderopvang en kleuterschool. Doe-pakket Inzetten op warme transitie*. Brussel: Opgroeien.

Sharmahd N., Boudry C., Sabaliauskiene R., Cigala A., Berti S., Trikić Z., Moreno T. (2021). *Verwondering en schoonheid. Educare verbinden met ruimtes voor jonge kinderen*. VBJK, UIC, UniPr, ISSA.

3.2 Artikels en bijdragen in tijdschriften, boeken en online content

Boudry C., Sharmahd N. (2021). *Ruimtes kunnen praten*. KIDDO, 2, 2021.

Bove, C. & Nima Sharmahd, N. (Ed.) (2021) *Beyond invisibility. Welcoming children and families with migrant and refugee background in ECEC settings*, European Early Childhood Education Research Journal, 28:1, DOI: 10.1080/1350293X.2020.1707940.

Hulpia, H. & Lambert, L. (2021). *Geïntegreerd werken ontrafeld*. In: Gezinvol ondersteunen. Gezinsondersteuning als hefboom voor armoedebestrijding. Caritas Vlaanderen.

Lambert, L. (2021). *De impact van corona op kinderopvang en kleuteronderwijs*. Kindertijd 1 (p. 24-25).

Sharmahd, N. (2021). *Quali famiglie stiamo raggiungendo? Esperienze di inclusione durante la pandemia in Belgio*. In Lazzari A., Balduzzi L. (Ed.). *Ripartire dall'infanzia. I servizi 0-6 oltre l'emergenza*. Junior: Bergamo.

Van der Mespel, S. (2021). *Meer kinderbegeleiders in de kleuterklas, hoera? 6 ankerpunten voor een doordachte inzet van kinderbegeleiders op school*. KIDDO, 3, 31-33.

4 Evenementen

4.1 Georganiseerde evenementen

Hulpia, H. & Martens, B. (30 November 2021). Joint Learning Lab. Inspiring practices on high quality ECEC Workforce. The crucial role of leadership in ECEC. Session 1. Georganiseerd door ISSA.

Hulpia, H., Peeters, J. & Sharmahd, N. (20 September, 4 Oktober, 18 Oktober 2021). *Pedagogical Leadership*. Online workshop voor leidinggevend in Singapore (totaal: > 100 deelnemers), in samenwerking met ISSA en ACEC.

Sharmahd, N., Boudry, C, Van der Mespel, S. (18 juni 2021). EDUCAS-sloevenement BE (online) – Maak ruimte voor kinderen en families – online event voor ECEC-stakeholders, policy makers, coaches, staff. In samenwerking met Hippo's Hof en de Tandem. (totaal: 170 deelnemers).

4.2 Actieve bijdragen aan evenementen en gastcolleges

Opmerking: door de coronacrisis werden een groot aantal geplande studiedagen en lezingen in 2021 geannuleerd.

Boudry, C. (11 juni 2021). *Emotionele ondersteuning*, studiedag Kinderopvang, De Palmboom, Stad Gent.

Boudry, C. (24 augustus 2021). *Verwondering en schoonheid*, workshop voor leerkrachten en directies, Gent (30 deelnemers), georganiseerd door Freinet Beweegt.

Hulpia, H. (10 juni 2021). *Early childhood education and care in Europe: working with families and the whole community. Inspiration from the START & EDUCAS project*. ECEC Webinar georganiseerd door Europese Commissie DG Education.

Hulpia, H. (13 november 2021). *Voorzieningen voor jonge kinderen en bibliotheken – samen zorgen voor alle kinderen, gezinnen en de samenleving*. Webinar over inclusie en diversiteit georganiseerd door Iedereen Leest.

Hulpia, H. (3 december 2021). *Gezinscoaches, de superhelden van geïntegreerd werken?* Opgroeien festival (EXPOO).

De Nil, B., Hulpia, H. Portaluri, F. & Rommens, T. (3 December 2021). *Meertalig opgroeien: Inzichten, tools en inspiratie vanuit onderzoek en praktijk. Hoe kan een lokaal netwerk meertalige gezinnen en kinderen ondersteunen?* Opgroeien festival (EXPOO).

Lambert, L. (24 februari 2021). *Roma children and the educational system: difficulties and challenges*. Online gastcollege voor studenten UGent - *Contemporary Educational Systems*.

Lambert, L. (9 december 2021). *Romani Early Years Network – lessons learned inclusive van Roma families*. Online workshop samen met praktijkwerkers Agentschap Opgroeien. Opgroeien festival (EXPOO).

Lambert, L. (30 september 2021). *Reflecties. Roma in België*. Dagvoorzitter studievoormiddag, bekendmaking resultaten onderzoek AP Hogeschool in Dossin Kazerne.

Sharmahd N., Boudry, C. (21 juni 2021): EDUCAS internationaal evenement – Wonder and beauty – online event voor ISSA-members (in samenwerking met ISSA) (totaal: 40).

Sharmahd, N. (15 november 2021): the InTrans training, meaning and setting – bijdrage tijdens een Italiaans evenement voor policy makers (Co-costruire il sistema integrato 0-6. Quali prospettive?) - online evenement voor Italiaanse ECEC policy makers en staff.

Sharmahd, N. (29 september 2021): The COVID pandemic and its effects on ECEC in Belgium (FI): bijdrage tijdens een italiaanse evenement (Oltre i confini) – online evenement voor ECEC staff en coaches.

Sharmahd, N. & Van Laere K. (17february 2021) *From exclusive to inclusive transitions for young children and families*. Gastles voor Contemporary Educational Systems – Ghent University.

Van der Mespel, S. (6 mei 2021). *Een zorgzame speelleeromgeving. Routes naar samenwerking tussen kleuterleerkrachten en kinderbegeleiders*. Onlineworkshop in kader van Train the trainer InTrans-project.

Van der Mespel, S. (13 september 2021). *Value diversity in ECEC teams*. Bijdrage aan webinar *Early childhood education and care in Europe: reinforcing the continuous professional development (CPD) of ECEC staff* georganiseerd door de Europese Commissie.

Van der Mespel, S. (30 november 2021). *Een zorgzame speelleeromgeving. Routes naar samenwerking tussen kleuterleerkrachten en kinderbegeleiders*. Online workshop tijdens trefdag stagescholen kleuteronderwijs Arteveldehogeschool.

Van Laere, K. (27 april 2021) *Zorg en leren voor de jongste kinderen in het kleuteronderwijs*. Gastles voor Pedagogiek van de Voorschoolse Voorzieningen, Universiteit gent

4.3 Bijgewoonde evenementen en gastcolleges, zonder actieve bijdrage

Zoekconferentie *Brusselse gezinnen met kleine kinderen in precare leefomstandigheden* Werkbare formele en informele Brusselse sociaalwerkpraktijken, online, 21 januari 2021.

Online launch event [Early Childhood Education and Care in Europe: a focus on inclusion and staff professionalization](#), 3 March 2021.

Opleiding Coachend Leiderschap en coachen op de werkvloer, 16 -30 maart, 27 april, 18 mei 2021.

SWP. Webinar meertaligheid, diversiteit en culturele verschillen thuis en op school, Arteveldehogeschool, 31 maart 2021. .

The European Commission ECEC webinar: *Early childhood education and care in Europe: Available, accessible and affordable for all*, 27 April 2021.

Blikopener: Het beleidsvoerend vermogen van je Kinderopvang versterken, georganiseerd door Arteveldehogeschool op 29 april 2021.

Europese Commissie DG Education. Webinar *Early Childhood Education and Care (ECEC) in Europe: How to recruit and train qualified staff*, 20 May 2021.

Epos social media opleiding. Een campagne opzetten van tot z.,26 mei 2021.

Webinar *Gezinsvol Ondersteunen. 'Hoe kan gezinsondersteuning een hefboom zijn om armoede te bestrijden?* Georganiseerd door Caritas op 17 Juni 2021

De Vlaamse Opvoedingsprijs, Fonds Filson Steers Mariman op 17 september in De Grote Post te Oostende

Digitale inclusiebeurs, georganiseerd door HOGENT en VWV op 6 oktober 2021.

How can we support meaningful interactions in ECEC? Onlineworkshop georganiseerd door ISSA op 2 november 2021.

Samen Groeien Festival. EXPOO, online, 3 december 2021.

Reflecties. Roma in België. Workshop in het kader van Samen Groeien Festival. EXPOO, online, 9 december 2021.

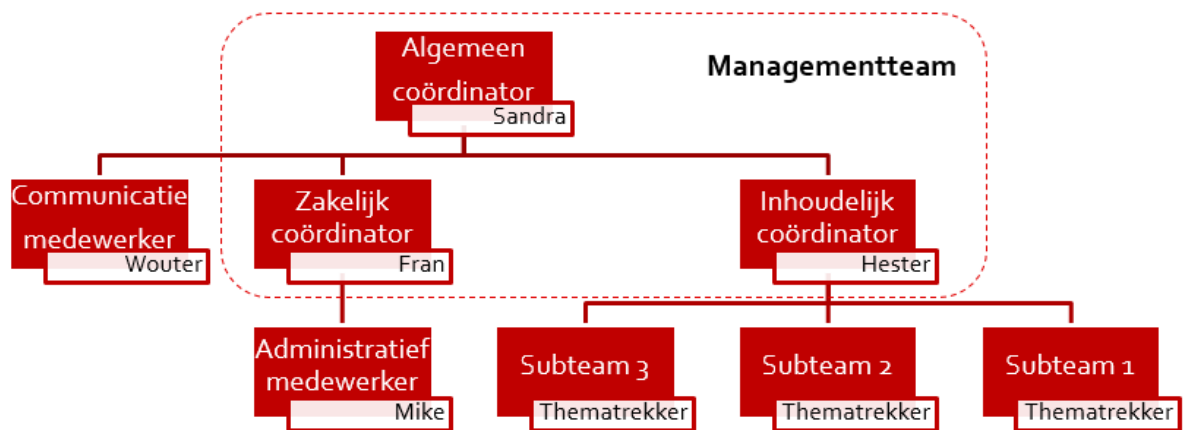
V. ORGANISATIE EN MENSEN

1 Organisatiestructuur

In najaar 2020 werd de organisatiestructuur van VBJK geëvalueerd en herdacht. In januari 2021 gingen we van start met de nieuwe organisatiestructuur. Doel van de nieuwe organisatiestructuur was ten eerste het verdelen van de coördinatie- en managementtaken over verschillende personen. Het nieuwe managementteam bestaat:

- de algemene coördinator, Sandra Van der Mespel: gezicht als directeur naar de buitenwereld en verantwoordelijk voor het strategische beleid van de organisatie;
- de inhoudelijke coördinator, Hester Hulpia: zij voert de algemene regie van het projectmanagement en stuurt intern drie thematrekkers aan (zie verder);
- de zakelijke coördinator, Fran Devos: verantwoordelijk voor alle financiële en zakelijke aspecten van de vzw en de financiële opvolging van projecten.

Een tweede doel van de vernieuwing was het installeren van subteams die samen verantwoordelijk zijn voor het realiseren van een of twee doelstellingen uit het meerjarenplan, het uitbouwen van expertise en het werven en beheren van de projecten en opdrachten gerelateerd aan de vooropgestelde doelstellingen. Volgend schema heeft de nieuwe organisatiestructuur visueel weer:

2 Team

Het VBJK-team telt momenteel elf vaste medewerkers (in totaal 7,8 fte):

- **Sandra Van der Mespel** staat in voor de algemene coördinatie. Daarnaast is ze actief betrokken bij projecten over professionalisering en samenwerking tussen professionals en zet ze mee haar schouders onder de opstart van het nieuwe tijdschrift.
- **Hester Hulpia** maakt als inhoudelijk coördinator sinds januari 2021 deel uit van het nieuwe managementteam. Daarnaast is zij als onderzoeker gespecialiseerd in leiderschap en geïntegreerd werken in voorzieningen voor jonge kinderen. Ze is momenteel ook betrokken bij het Pro-M-project naar vroege meertaligheid bij jonge kinderen.
- **Fran Devos** is financieel verantwoordelijke en leidt het financiële reilen en zeilen van VBJK in goede banen. Ze ondersteunt de projectmedewerkers in het financieel en administratief management van de projecten. Sinds januari 2021 maakt ze deel uit van het nieuwe managementteam.
- **Mike De Cloedt** is de duizendpoot in de organisatie. Hij is eindredacteur van ons pedagogisch vakblad *Kindertijd*, onderhoudt de website, leest teksten na en vertaalt ze, leeft zich uit in grafisch werk en verzorgt de lay-out van verslagen en rapporten, voegt content toe op onze Instagramaccount, verzorgt de logistiek en inschrijvingen van allerhande evenementen, houdt het documentatiecentrum up-to-date, redt ons bij IT-problemen ...

- **Wouter Bulckaert** is hoofdredacteur van het pedagogisch vakblad *Kindertijd* en staat als communicatieverantwoordelijke in voor de bekendmaking van het VBJK-werk via de website en sociale media. Hij onderhoudt contacten met de pers en is de *go-between* wanneer we standpunten of resultaten van onderzoeks- en innovatieprojecten onder de aandacht willen brengen.
- **Caroline Boudry** is als procesbegeleider gespecialiseerd in kwaliteitsvolle interacties met jonge kinderen, inclusief werken, samenwerking met ouders, educare-projecten, buurtgericht werken, artistiek werken met kinderen en pedagogisch documenteren. Ze is redacteur en beeldredacteur van het tijdschrift *Kindertijd*. Ze schrijft inspirerende artikels over het ontwikkelen van een pedagogie die vertrekt vanuit wat kinderen doen en wat hen boeit.
- **Liesbeth Lambert** is de trekker van het Be-REYN-netwerk. Door in te zetten op samenwerking met tal van actoren, ijvert ze voor de inclusie van Romafamilies en Woonwageneigenaren. Daarnaast is ze gespecialiseerd in geïntegreerd werken in voorzieningen voor jonge kinderen.
- **Brecht Peleman** werkt momenteel aan een doctoraatsonderzoek naar vroege meertaligheid bij jonge kinderen. Hij onderzoekt hoe ouders en professionals kijken naar meertalige taalontwikkeling en hoe professionals ouders beter kunnen ondersteunen. Daarnaast is hij ook betrokken bij het REC-project.
- **Nima Sharmahd** is als onderzoeker gespecialiseerd in pedagogisch documenteren, professionalisering en inclusief werken. Als specialist in het begeleiden van teamreflectie, geeft Nima trainingen in binnen en buitenland over pedagogisch documenteren en de WANDA-methode.
- **Katrien Van Laere** is als onderzoeker en procesbegeleider gespecialiseerd in ouderbetrokkenheid, inclusieve transities van thuis/kinderopvang naar de kleuterschool, toegankelijkheid en een educare-benadering in voorschoolse voorzieningen.
- **Veerle Vervaeke** is als procesbegeleider gespecialiseerd in inclusief werken en toegankelijkheid. Ze werkt mee aan tal van projecten gericht op het bevorderen van de toegankelijkheid van voorzieningen voor gezinnen in armoede, gezinnen met een migratieachtergrond en kinderen met een specifieke zorgbehoefte.
- **Jan De Mets** is zowel betrokken bij VBJK als bij Steunpunt Diversiteit en Leren van de Universiteit Gent. Zijn stokpaardjes zijn onder meer partnerschap met ouders, waarvoor hij tal van lezingen en publicaties verzorgt, en warme transities van thuis naar kinderopvang of schoolcontext. Hij is betrokken bij Europese projecten die deze thema's uitdiepen en hierrond uitwisseling en training organiseren. Hij is ook als freelanceschrijver actief en schrijft onder meer voor *Kindertijd*.

Naast het team van vaste medewerkers, kunnen we in verschillende projecten beroep doen op de expertise van twee 'anciens'.

- **Chris De Kimpe** zet als vrijwillige medewerker haar schouders mee onder projecten over inclusief werken en teamreflectie.
- **Jan Peeters** blijft het werk van VBJK mee op de kaart zetten door zijn doorheen de jaren opgebouwde expertise te delen via lezingen en workshops op tal van internationale conferenties en evenementen. Daarnaast kunnen we bij hem terecht voor advies.

3 Bestuur

Het **Bestuur** volgt de vzw in al zijn aspecten op, neemt de nodige beslissingen op vlak van het financiële en personeelsbeleid van de organisatie en ondersteunt de coördinator in de dagelijkse leiding en management van de vzw. Het Bestuur vergaderde in 2021 vier keer.

De leden van het Bestuur hebben kennis en expertise in het werkveld waarin VBJK actief is en/of expertise in personeelsbeleid, financieel management of besturen van organisaties.

Volgende personen waren in 2021 lid van het Bestuur:

- Voorzitter: Michel Vandenbroeck, vakgroepvoorzitter Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek, Universiteit Gent
- Remi Baekelmans, expert
- Barbara Devos, stafmedewerker Vlaams Welzijnsverbond
- Jochen Devlieghere, onderzoeker Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek, Universiteit Gent
- Wendy De Weyer, hoofd beheer en organisatie expertisenetwerk Mens en Samenleving Arteveldehogeschool
- Tineke Schiettecat, lector vakgroep Orthopedagogiek Hogeschool Gent
- Wim Van Esch, expert
- Rocky Zutterman, directeur De Blauwe Lelie (tot en met juni 2021; nieuwe job)
- Katleen Govaert, waarnemer Agentschap Opgroeien
- Christine Faure, plaatsvervangend waarnemer agentschap Opgroeien

De **Algemene Vergadering** stippelt het algemene beleid uit en vormt een 'reflectiekamer' die mee nadenkt over maatschappelijke evoluties en hoe deze zich dienen te vertalen in de strategische plannen van VBJK. In 2021 vond er een bijeenkomst plaats van de Algemene Vergadering.

De Algemene Vergadering telde in 2021 23 leden die het werkveld van VBJK vertegenwoordigen en twee waarnemers vanuit agentschap Opgroeien:

- Anick Foret, DVO Oudenaarde
- Ann De Smul, VSPW Gent (tot en met maart 2021; nieuwe job)
- Anne Lambrechts, Elmer
- Barbara De Vos, Vlaams Welzijnsverbond
- Chris De Bruyne, VCOK
- Danny Verdonck, Stad Gent, Dienst Kinderopvang (tot en met maart 2021; pensioen)
- Heidi Piette, voormalige organisator zelfstandig KO (tot en met maart 2021; pensioen)
- Ilse Baeck, OCMW Dilbeek
- Jan Peeters, expert
- Jochen Devlieghere, Universiteit Gent, Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek
- Kaat Verhaeghe, Erasmushogeschool
- Lien Libin, VVSG (in 2021 vervangen door Ann Lobijn vanwege zwangerschapsverlof)
- Lien Werbrouck, Karel de Grote-Hogeschool
- Lutgard Vrints, Gezinsbond
- Mady Van Herreweghe, Landelijke Kinderopvang
- Marina De Greef, kinderdagverblijven KULeuven
- Mia Brumagne, Landelijke Kinderopvang
- Michel Vandenbroeck, Universiteit Gent, Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek
- Mieke Coulembier, Unieko
- Remi Baekelmans, expert
- Rocky Zutterman, directeur De Blauwe Lelie (tot en met juni 2021; nieuwe job)
- Sangmitra Bhutani, Minderhedenforum
- Tineke Schiettecat, Hogeschool Gent, lector vakgroep Orthopedagogiek
- Wendy De Weyer, Arteveldehogeschool
- Wim Vanesch, expert
- Kathleen Govaert, waarnemer agentschap Opgroeien
- Christine Faure, plaatsvervangend waarnemer agentschap Opgroeien

Vernieuwing in de
Basisvoorzieningen
voor Jonge Kinderen
Centre for Innovation
in the Early Years
Centre d'Innovation de
la Petite Enfance

a Raas Van Gaverestraat 67A
9000 Gent, Belgium/Belgique
t +32 (0)9 232 47 35
f +32 (0)9 232 47 50
e info@vbjk.be w www.vbjk.be

